

שלשה ותני שלש, קשו קראי אהדרי, דקשי ההוא קרא דקי' לשון זכר וקשיא נמי מותניתין דוב.

התם דגבוי זכר תני לשון זכר. אכן דמקשי והוא כתיב נוכח ה' דרככם אשר תלכו בה וכותיב נמי בשוב רשות מדרכו הרעה, ולא דקדק יפה בפירושו דעת"ג דקראי באיש כתבי כיוון דשיכא בההוא ענינה אשה לא קפיד קרא, וכי אמרנן דקפיד ה"מ כי קאי בנקבה במלחה דליתיה בזוכר, והינו אמרנן דאיש דרכו לצאת במלחמה ואין אשה וכו' אלא ע"ג דקרה בלשון זכר קאי אי איתא באשה לא הוה דיק למיתני לשון זכר, והינו נמי דאיתטריך למימר איש דרכו ליבדק ואיתא אשה דרכה ליבדק ולא אמרי התם דבזוכר קאי דדקתי הוב ולא הובה ש"מ דעת"ג דקאי בזוכר אי איתיה נמי באשה לא קפיד.

הא מנ"ר"ש בן אלעזר היא, אי קשיא מותני תלקח אשה לאיש הוא והיכי מיתני לי' דרכים, לא היא דכיוון דקתו נקנית יκח איש הוא, שהרי אין לשון זה אלא קונה לו, וכיוון שהוא קונה לו הוא קנאה, אבל בלשון תלקח אשה לאיש אין בו לשון קניין שתהאה היא קונה והוא קונה אלא לשון לקוחין בעלמא, אין היכי קאמר באישות שיק' לומר לשון דורך ובא ללמדך שהאיש צריך ליתן כסף ושתור כדרך כל העולם אבל נתנה היא ואמרה היא לא.

אתרוג שוה לאילן בגין דרכים לערלה ולרביעי ולשביעית. פרשי' זיל שערלה ורביעי גונגן בו כאילן ולשביעית שהולכים בפירותו אחר חנטה כאילן ולא אחר לקיטה כירק, ודקדקו עליון וליתני נמי לפאה ולשכחה دائ' דמי לאילן ליתני חמשה, אי דמי לירק דלא מחייב ליתני לשונה לירק, וזה אינה קושיא دائ' מחייב לאו דומיא דאלין הוא, דaicא נמי יرك דמחייב כל שמכניסו לקום כgon מלכנות הבצלים וחטה וכל חמשה מינין דלאו אילין נינהו, ואי לא מחייב לאו דומיא יرك הוא דליתני לירק, דaicא אילין דלא מחייב כgon תאנא כדתנן בדוכתא ומשום היכי לא חנינהו, ועוד דקדקו בה וליתני להרכבה שאסור להרכיבו באילן ואפי' בחוץ הארץ משא"כ בירק שאינו גונגן בחוץ הארץ, ולא קשיא דהא לא דורך הוא כיוון שדין הרכבה גונגן אף בירק ע"פ שאינו גונגן בכל מקום שנוגן באילן, אלא דבר ואפי' חצי דבר מיקרי. ואי קשיא וליתני שריה' השלו שבט כאילן כדאמירין התם במסכת ר' י"ד ב') הכל מודים שריה' השלו שבט, אכן לימייר דלא כתני אילן גי' אלו שנחלקו בהן, אבל במסכת ר' ה' פרשי' זיל כתני אילן גי' אלו שנחלקו בהן, אבל קושיא פלוגתא לא במלחה רוח גודלה וחוזק וכותיב נמי והנה יד שלוחה נמי בה, ואם היהת נקנית בעל כרחה ולרבעי ולשביעית והוא, מה שאין כן ביבמה שלא מיתני ליה האיש קונה דלא אחד הוא.

דף ג' ע"א אלא כל היכא دائ' פלוגתא וכו'. פרשי' זיל כgon מותני דשלשה דרכים למעוטי חופה. ואין זה נכון דלא שיק' פלוגתא אלא באומר שוה אבל היכא דתני דרכים סתם לא שיק' בה פלוגתא, אבל היכא דתני מיננא למעוטי הוא ואפי' היכי איך דתני דברים, אלא היכא לאו מותניתין קיימין אלא אהנק תלת מותני דכוי וודאטורג וודגט נשים

אלא דכיוון דברישא לא תני דרכים בסיפה נמי לא תני דרכים, ולעלום רישא וסיפא אלו דוקא, אבל גבי עבד כנعني ה"ל למיתני דרכים דלאו מדריכים דרישא נפיק, דהא קתני חזקה דלאו מדריכים דרישא היא, לפיכך מצאו מקום בגמ' לרבות בו מشيخה וחיליפין.

גמרא Mai שנא הכא דקתו נאשה וכו'. תמייה לי' אמר לא אקשין וליתני האיש מקדש אסדרא דמתני' והדר ליבעי נקנית ומقدس, ואפשר دائ' אקש' ליה היכי הוה אמר ליה משום סיוף כדאמירין לקמן בסמוון ותו לא הוה קשיא ליה אמרani נקנית דמשום סיוף נמי הואה דלא מציא למיתני מתקדשת, ורישא בלשון קדושין וסיפא בלשון קניין לא קתני, ואיך קשיא לך ונימא ליה היכי, אילא למימר דעתפה מיניה אמר ליה דעיקר קייחה שכסף קניין הוא.

משום דקא בעי למיתני כסף וקייחה אקרי קניין וכו'. אי קשיא לך ותני תורה משום חדא, לאו קושיא היא דאכלחו שיק' לשון קניין דהא תלמוד מקני קני בהו, וכיוון דגבוי כסף כתיב בהדריא ואתה שפיר בכולחו תנא ליה, משא"כ בההיא דאקשין לקמן דלשון דרכים בכסף ובשטר לא אשכחן, ואחרים אמרו דשטר נמי לשון קניין הוא דכתיב ואכח את ספר המקנה וה(ו) א דפריש כסף משום דקייחה דasha אקרי קניין לא אשכחן ובשטר דasha לשון קניין לא אשכחן ולא הוה משנה בילשוניה משום שטר דעתמא.

וקייחה אקרי קניין. והאי דלא כתני מותני ניקחת, משום סיוף דלא שיק' בה לשון קייחה.

ע"ב. תנא האשה נקנית מדעתה אין בע"כ לא. אילא לימייר דהיכי קאמירין האיש קונה והוא משלם אף בעל כרחה ואי תנא האיש קונה הוה אמיןא אף בעל כרחה לכך תנא נקנית שיש במשמעותה או אפילו בעל כרחה ותפשת מרובה לא תפשת ואיין לך בה אלא מדעתה, והא דלא כתני מקנה את עצמה משום דלאו לישנא מעלייא הוא ותלקח אשה לאיש משמע, לאו אורחיה דתנן למיתני היכי, ואי תימא המשמע שהאיש שנה התנה במשמעותו שלא היא במשמעותו בע"כ, ואחרים אמרו כיוון דתנן מקדש מדעתה משמע ולא בע"כ שאין אדם מקדש דבר שאינו שלג, וליראה דמרקתו נאשה ולא כתני האיש משמע שאין קניין זה תלוי באיש קונה נמי בה, ואם היהת נקנית בעל כרחה ולרבעי ולשביעית והוא, מה שאין כן ביבמה שלא מיתני ליה האיש קונה דלא בעין דעתמו אלא נקנית ממילא שלא מדעתה שנייה.

כתב בכלחו נסחי אי היכי קשו קראי אהדרי וקשיין מותניתיא אהדרי, וה"פ אי אמרת בשלמא לישנא דקרויא לאו דוקא دائ' מידי דקרו לי' בלישנא דקרו לשון זכר ולשון נקבה דכתיב רוח גודלה וחוזק וכותיב נמי והנה יד שלוחה אליו והנה בו, אלא אי אמרת האי קרא دائ' אמר לשון נקבה דוקא ומשום היכי שני תנא דמותני בילשוניה דאורחיה למיתני

ביום ואפלו בשבת, ובכילה נפקאلن מבן שמנה ימים ימול, ובפ"ק דמנחות (ו' ב') תניא מן ליווצה שאם עלה לא ירד שהרי יוצא כשר בבמה, ואמרין על החט דלאו עיקר טעמא הוא אלא תנא זאת תורה העולה קסמייך ואע"ג שלא אדרך ליה כלל.

ואימא ה"מ קטנה דלית לה יד. **פרש"י ז"ל** ואע"גDKRA בערבה כתיב אימא ה"מ כשקדשה כשהיא קטנה, ואי קשייא קטנה למה לי קרא פשיטה דהא מצי מובין לה ונימא כי אצטריך קרא לנערה, איכא למיר ט"א זבוני הוא דמצוי מבין לה משום דນפקא בימי נערות ומה מכר לו ראשון לשני כל זכות שתבא לידי, אבל קדושי לא מצי מוקדש לה דהא לא נפקא מרשות בעל בנערות ובגרות כי היכי דນפקא מרשותה דבר ואין אדם מוכר דבר שאיןו שלו קמ"ל, וא"ת והא בזבוני בגין מיעד לה ולא נפקא מרשותה, איכא למיר יעד לאו אב קא עביד ליה אלא זכות שוכחה תורה לאידין הוא אבל אב אין בידין למוכרה אלא לשפחות מפני שיוצאה בנערות ובגרות שדינה לצאת מרשותו.

וכי תימא ניליך מבושת ופגם. **פרש"י ז"ל** ניליך כסף קדושה מכיסי קנטה או מבושת ופגם. ואיכא למידך בזשות ופגם מנ"ל דאבא הורי דນפקאلن בכתבות (מ' ב') משום דאי בעי מסר לה למנול ומכה שחין כלומר שהאב זכאי בקדושי בתו, א"כ השטא דאכתי לא קים לן דקדושי דבר היכי ידעינו בזשות ופגם, ו"מ מבושת ופגם דקטנה יליף וה"ק מובושת ופגם דקטנה ודאי ראב הורי ע"פ שיש לה יד לך, דהא מילא אותו לה ולא בעו יד, אף כסף קדושים דנעירה עפ"י שיש לה יד דאבא הורי, וה"ה לברשות ופגם דנעירה, ומפרקין שנאי בזשות ופגם דאבא נהמי שיק' בהו, כלומר שנאי החט לפ' שבידו למוסרה למנול ומכה שחין שהרי אינה יכולה לקדר את עצמה לפ' שאין לה יד אבל כסף קדושה של נעירה וה"ה לברשות ופגם של נעירה דידה הו.

ואחרים אמרו דבושת ופגם אף של נעירה דאב הורי מפני שבידו למוסרה למנול ומכה שחין כשהיא קטנה והיא פגומה לעולם, ואם תאמיר א"כ בוגרת נמי, ו"יל בוגרת כיוון דນפקא מרשותה לגורמי אין אומרים הוואיל וכשהיתה ברשותו יכול לפוגמה יזכה אף כישיאה מרשותו אבל נעירה ברשותו היא למשעה ידיה ולהפר נדריה, ואין דברים הללו מחווורים כל הצורך.

ויש מרכותינו הצרפתים ז"ל שמפרשים דודאי שהאב רשאי לקדר את בתו הנערה דכתיב את בתי נתתי לאיש הזה וכל הנימנות במשמע אף למוסרה לחופה כדפרש"י בפרק נעירה שנפתחה (מ"ז ב'), וא"א לומר כשמסורה כשהיא קטנה דהא כתיב ואם אמר היה הדבר וסקולזה ואי כשמסורה לחופה כשהיא קטנה בחנק היא, וכיוון שלמדוינו שהאב רשאי לקדרה לכל מי שירצה אף כשהיא נערה מהミלא למדנו שכסף בזשות ופגמה שלו דאי בעי מוסרה למנול ומכה שחין, והא אמרין לעיל ה"מ קטנה אבל נעירה, ה"פ ואימא ה"מ קטנה שהאב רשאי לקדרה וכיוון שהוא רשותי לקדרה ולא היא עצמה אי אפשר לומר שכסף קדושין יהו שלה שהרי האב

דקתני בהו שוה ושיך בהו פלוגתא כלומר שווים באלו ולא בדרכים אחרים.

מצינו במחשבת הגאנונים ז"ל בכל הך הויא דהך סוגיא עד הכא בדבר הוראה היא ומר רב הונא גאנון מסורא איזה תניא לה ואיזה הוא דאסר כנחתה ובזומו התקנתה דמורדות דנהיגו בה הגאנונים ז"ל, ואפ"ה טרחנא לעיל לפרשנה ולמפרק וחוץ כי בה זגמא דרבנן סבוראי דוקא היא. למיעוטי חליפין סד"א וכו'. ק"ל אלא מעטה חקנהasha בחזקה דומייא דשרה, והוא לא קשייא דאייכא למיר כיון שאין גופה קניוי לא שייכא בה חזקה, ומיהו לא מחווורי היבי סד"א דחקנה בחליפין משום דשרה נקיית בחליפין והא לא גמריןasha משודה כל לא קיחה שכתוב באשה הוא דגמריןשה הוא לשון כסף, ומיעולים לא הוקשהasha לשדה כלל, וכן הא דאמרין חליפין איתנהו בפתחות משה פרוטה ואשה בפתחות מש"פ לא מקニア נפשה ופרש"י דגנאי הוא לה, נימא בפתחות משה פרוטה ליתנהו אבל בפרוטה איתנהו, ומה שאמר הרוב ז"ל הליך בטל חורת חליפין בקדושים אני יודע למה בטל, כיון שבפתחות משה פרוטה לא מabitלו מהמת פסול קנייתן אלא מהמת קפיתה של אשה, ונוארה דהכי אמרין מעיקרא דחליפין בכל קיחה הם ומדין כסף הוא שביבה אותן הכתוב מה כסף שמחלייך הקרע בו וקונה אף בחליפין, הליך אף בכל קיחה שבאהם הם, ומפרקין כיוון דאשכחן חליפין בפתחות משה ש"פ אלא חדש הוא שחדשה בהם תורה, כלומר דין אחר הוא שאנו בכל כסף ולא שווה לו, ואשה לא אמרה בה תורה קנייה אלא בכיסף הליך אין חליפין קניין בה, וזהו הטעם שלא הוצרכו למעט חזקה שאינה קונה באשה שלא עלה על דעת לרבות אף חליפין אלא מדין כסף, ולפי פירוש זה הכי גרשין ואשה בפתחות משה פרוטה לא מקニア. אבל מקצת הנוסחים שכתוב בהם מקニア נפשה נטוות לפרש"י ז"ל והיא גורסת ההלכה, ויש לי לישבה בכל חליפין לגבי אשה חליפין דפתחות משה פרוטה נינחו, דמתנה ע"מ להחזר לא קニア נפשה בקניה דשעה כדברין מהימר לקמן.

ע"ב. אמר קרא ספר כריתות ספר כורתה ואין דבר אחר כורתה. פי' הך דרשא דרי יוסי הגלילי היא דרבנן לא מבעי להו כריתות אלא לדבר הכוורת בינו לבינה כדאיתא לקמן, ומוכתב לה הוא דນפקא להו דאין מתגרשת אלא בכחיה, אלא דגמי' לא קפיד הכא אלא לאותיי חזא דרשא דפשיטה ליה בין לרובנן בין לד' יוסי לפ' שאן כאן מקום עיקרו של דבר זה, וכיוצא בו ייש במסכת סנהדרין (ל"ז ב') מה נגעים ביום אף ריבים ביום ובנגעים מנ"ל אמר קרא וביום הראות בו, והך דרשא דאבי היא אבל רבא נפקא לי' מכונגע נראה לי וללא לארוי כדאיתא במשקין (מו"ק ח' א') ודרבא עדייפה בכל מקום אלא חזא מניחו נקט ולא קפיד, וכן במסכת מגילה (כ' א') גבי אין מוחלין אלא ביום דכתיב ובימים הבאים ימול ביום ולא בלילה ובמסכת שבת (קל"ב ב') מפקין ליה

פסולים אף הכא כשרים ולא פסולים אלמא זרע פסול נמי לא צריך קרא דזרעו הוא, איכא למימר זרע משמע כשר ולא פסול שיהא מיווחס כמותו אבל בן ואח משמע כל דחו.

ואילו שיהא מיווחס ירידיה ממשום רקא מתזנה מיניה, תמהני והרי עפ"י שאינה נזונה مثل אביה מעשה ירידיה שלו כלומר העדפתה, ואיכא למימר כיון דזכי ליה רחמנא מעשה ירידיה לאב, כשהזונה מעשה ירידיה ממשו היה נזונה לפיכך העדפתה שלו.

ובברשות לא חיפוק קמ"ל, קשיא לייה להראב"ד ז"ל רזובין לה אמרת אי דזובין לה בקטנות בברשות מאי בעיא גביה הרי יצאה בשש, אלא דזובין לה בת שש עשרה שהיתה קטנה לפני שלא הביאה שתי שערות ויצאה בברשות של שתן עשרים לוב דאמר במסכת יבמות (פ' א') גבי סריס שלא הביא שתי שערות נעשה גדול למפרע הicy קס"ד שלא חיפוק והוא עיקר וביני בטעות הו שהרי כשמכרה היתה גודלה, ונחית ליה דאיינו נעשה גודלה למפרע אלא משעה שנולדו בו סימני סיורוס וכן היא לא נעשה גודלה למפרע אלא משעה שנולדו בה סימני אילוניות והכא כשלא נולדו בה כשמכרה, ועיקר קושיאו ليחא לדוב משכחת לה כשמכרה בתשע ועשר כשהיא קטנה ויצאה בשש וכשהגיעה לעשרים ונודע שהיא אילונית נעשית גודלה למפרע ואיגלאי מילתה שהיא לצתת מבה שתים עשרה שנה וממחזה, נמצוא הוא צריך להחזיר לה מה שעשתה עמו יותר, וכן הא דאמר רב אשוי לא נזכר אלא לעיקר ובינה דאיilonיות ס"א לא הו זביני ה"ג קאמר דלכשתה בא עשרים ואיגלאי מילתה שהיא אילונית יבטל מקה וחזרו זה זהה.

ע"ב ומה האמה העבריה שאין נקנית בביאה נקנית בכיסף וכי. קשיא לי והוא לאו משום קולא דבריה הוא אלא משום שאין קנית לשום אישות ותויה לה בתורת טעמא ולא בהאי ק"ו [נ"א: בתורת ק"ו]. ואיכא למימר עדיףא מיניה אקשין דאי נמי אתיה לה בתורת טעמא ומפרק ק"ו אחריתו אכתי איכא מה מצינו לכיסף שكونה באמה עבריה אף כאן קנית, ומשום הכל פריך לייה שמצוינו ביבמה שאיננו קונה ואף אני באית זאת.

ותו קשיא לי הא דאמרין מה ליבמה שכן אינה נקנית בשטר והא מ"מ ק"ו פריכה הוא הואר ומצוינו מקום שكونה בה ביאה ואין כיסף קונה בו, דהא אין לאו מיבמה גמרין מיד אלא שהיא מוכחת על הכסף שאינו חמור יותר מן ביאה ע"פ שكونה באמה העבריה, ואיכא למימר ה"ק הואר ואינה נקנית בשטר שكونה בכל מקום לאו מביין ראה מן היבמה דשאני החט דיאנה צרכיה אלא ביאה שעשוña נישואין בה.

תו קשיא לי בהא הicy אקשין עליה דהאי ק"ו לקמן מה לאמה העבריה שכן יוצאה בכיסף דהא אתיה לך"ו הicy ומה ביאה שאינה קונה באמה העבריה קונה כאן כיסף שكونה באמה העבריה אינו דין שיקנה כאן, ואם תאמיר מה לכיסף שאינו קונה ביבמה שאני יבמה שכך בشرط, ואיכא למימר אי הוה דאין הicy הוה ליה ק"ו מביאה לכיסף ובזהו ודאי איכא למפרק מה לכיסף שאינו קונה ביבמה

לא מחמה הוא זוכה ולא מחמת שליחות שהרי היא אין לה לא יד ולא שליחות, אבל נערה דעתה לה יד אימא דעתיא נמי איה לקדושי נפשה ואיה תשקל בസפה כשהיא קדרה את עצמה, ובעינן למפשט מהperfת נדרים שהכל ברשות האב, שאלו היהתה ברשות עצמה כל הואר ונדורה מדעתה האיך יפר האב, וכן נמי מכסף קנסה נמי ידעין דלעולם בסוף הוי דרב, וכיוון שכן ודאי איה לא מקבלה קדרה דהאיך אפשר שהיא מתקבלת קדרה ואביה שקל בספה.

ויש שפירשו דהכא אמרה ירידיה מפעשה הבת לאביה, וכי' ניליף מעשה ירידיה מנדרים ואכתי למה לי לאמה וכו', וכי' ניליף מבושת ופגם והיה המקשה רוצה לומר דהאי בעוריה כל שבת נוערים קאמור ודרב הונא לאו דוקא, ודוחנן שאני בושת ופגם וכו' ואין למודד מעשה ירידיה מבושת ופגם, ודרב הונא דוקא ואכתי כספּ קדושן מניל', וזה יותר נכון ולשון קטרה לחולמים, ואית' ונמא נמי וNILיף מכסף קדושים, איכא לומר הא כבר אמר לנו דמונא מאיסורא לא גמרין, והאי דלא אקשי מעיקרא הicy משום דבחperfת נדרים קאי, ויש שאמרו לרווחא דמלחה קא פריך לה דאפי' נפקא ליה בושת ופגם מודכתא אחריתו שלא מקדושים אין ללמד קדושים מהן, וזה האמת לפי דעתך.

גורסת הספרים כך היה שאני בושת ופגם דאבייה נמי אית ליה צURA בגויהו, ואי קשייא האי אלא מעתה בייש עני בן טובים ה"ג דיהיב להו בושת ופגם לבני המפשחה (כתובות סי' א'), ועוד בושת של חבלות הא הוי ירידיה ואפי' קטנה יעשה לה סגולה והכי מוכח בפ' החובל (פ"ז ב'), איכא למימר ה"ק אין ללמדד מעשה ירידיה ולא כיסף קדושים דלית ליה צURA במה מצינו מבושת ופגם דעתה ליה צURA ולא ראי זה כראוי זה ואין הצד שהוא בשניותם, ויש גורסים דאבייה נמי שייך בהו וכן גרים רשי' ז"ל ולפירוש בפרק נערה שנחפתה (מ"ז ב') שכירדו ליטול ממון ולביבשה בושת זה למוסה בכיאת קדושים למןול ומוכחה שחין.

דף ד' ע"א זרע פסול מניין. פירשו רבותינו המפרשים ז"ל זרע זרעה פסול קא מביעא ליה אבל זרעה פסול ודאי אינה אוכלת שכיוון שנבעלה לפסול לה נסלה.

לזרע זרעה לא אצטרך קרא בני בנים הרוי הם כבניהם, איכא למדך והא אמרין בפרק יש נוחלין (קטי' א') ובן אין לו אין לי אלא בן בן הבן מנין בת הבן מנין ת"ל בן אין לו עיין עליו, איכא למימר שאני הכא דכתיב זרע יש בכלל זרע בני בנים ולא דוקא בני בנים הרוי הם כבניהם דקי"ל נמי שאין בני בנים כבניהם, וכן משמע במס' סנהדרין (ס"ד ב') דתניא מעביר בנו וכתחו באש אין לי אלא בנו וכתחו בן בנו ובן בתו מנין ת"ל כי מזרעו אלמא זרע משמע כלל אפי' לזרע זרעו ובנו וכתחו משמע דוקא.

כ"י אצטרך קרא לזרע פסול. איכא דקשייא ליה הא דאמרין ביבמות (כ"ב א') מי שיש לו אח מ"מ זוקק את אשתו ליבום ואמרין מ"מ לאחורי מזוז ואקשי' פשיטה אחוי הוא ס"א ניליף אחוה מבני יעקב מה התם כשרים ולא

וזל שכן אביה מוכחה בעל כרחה, ותימה הוא באישות נמי משכחת לה שהרי האב מקבל קדושה בעל כרחה, ואית לא אשכחן ליה בעלמא קאמר וקדושין אכתי לא קים לנ', אם כן אף מדעתה באישות נמי לא אשכחן בספר בר מקודשי אשה, ועוד דהא ודאי לא מיקרי בע"כ הוואיל ומדעתו של אב הוא שיידר כידה וידיו עדיפה מידה, אלא ה"פ בספר נמי איתיה באמה העבריה בעל כרחה שהוא מיעדה בכספי שפחות בעל כרחה ובבעל כרחו של אב, ואע"פ שמדדעתו מכירה, בשעת קדושין מיהא בעל כרחו קונה אותה שהتورה זכתה לבעל ביעוד אבל האב לשפחות מוכרכה, והדי באישות מיהא לא אשכחן שעיקר מכירה זו לשפחות היא, וכן פרש"י ז"ל הא אמרין גבי חופה מה להצד השוה שבחן שכן ישנן בעל כרחה ביאה ביבמה ושטר בגיןו וכסף באמה העבריה שאביה מוכרכה שלא מדעתה, וזה קשה מן הראשונה דהאריך תקשה לך אמר בחופה הרוי חופה גומרת בעל כרחה שהרי זכתה תורה לאב להכניתה לחופה כראיתה בפרק נערה שנפתחתה (ט"ז א'). ואם אמר חוץ מזו קאמר אף מדעתה לא אשכחן לה, ועוד שאין זו פירכא הוואיל ועל כרחך אשכחן גומרת בעל כרחה. ועוד דקאמר כסף באישות בעל כרחה לא אשכחן והא משכחת לה בקדושיםן דבר שלא מדעתה באישות, וחוץ מקידושין אף מדעתה באישות לא אשכחן. אלא כמו שפרשטי הוא עיקר ומכביס יעדור קאמר וכן פר"ת ז"ל. ובתוס' מתרצים בדברי רשי"ז זיל דכסף קדושין וחופה לא חשבי בעל כרחה דמסתמא מינח ניחא לה אבל הנך לאונסה ממש נינהו, ורצון האב אונס הוא חשוב לגביו דירה כדאמרין בפרק המביא גט (כ"א א') שליחות לקבלה נמי אשכחן בע"כ שכן אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כרחה. וקשה לי שהרי מוסרה נערה למונול ומונח שווין לאונסה אע"פ שצוחה.

לא כתוב רבינו הגadol הר"ף זיל מליתיה דרב הונא בהלכות ולא כתוב מנינא דרישא למעוטי חופה אלא חליפין, נראה שהוא מסכים לדבריו ו"ח זיל שאמור ספיקא היא דהא פריך כל מייד אקסו ליה, וכן דרכו של רבינו זיל בכל מקום לסתום הספיקות. וכhalbכות פסוקות למר רב היהודי גאנז זיל ليיתא לדרב הונא דמניניא דרישא ממעט ליה. ולא חוויא ליה להאי טעם בא מקום איסורה, دائ משומם דקאמר סתם תלמודא למעוטי מייד למעוטי חופה והדר בעי תלמודא ולרב הונא, הא דכוותה איתחמר ליקמן (ח' א'), ואינו נקנה בתורת תבואה וכליים ומני ניהו חליפין והדר אקסין ולרב נחמן וכו' והדבר ידוע שהלכה כרב נחמן, ועוד ולרבבי יוחנן דאמר מעת קונות ליקמן בפרקין (כ"י א') וכן כיווץ בהן.

ע"ב הא נתן הוא ואמרה היא וכו'. יש שהקשה ולידוק ולימא נתנה היא ואמר הוא, ופיריך משומם דלא פסיק ליה וזמין דהוא קדושין באדם חשוב, ולא היא אדם חשוב בעי לימייר לה בשכר שאקבל ממך מתנה התקדישי לי, ואותו שכר ש"פ לדירה נמצאה שנתן הוא ואמר הוא, אלא עיקרא דAMILIA משומם דנתנה היא ואמר הוא כל שכן שלא הוא קדושין دائ אמר לה הרוי את מקודשת לי במאמי מקדשה לי', ואי אמר הרוי אני מקודש לך איןו לשון קדושין ותקח אשה לאיש

תאמר בכיה שעשויה בה נישואין אי נמי מה לכסף שכן אין בעל כרחה כנ"ל.

ויש נמי לתרך את כוין ולומר דהאי קל וחומר לאו דוקא אלא כעין מה מצינו הוא למור מה מצינו לכסף שקרה באמה העבריה אף כאן קונה, ומהו מעיקרא נסיב לה בלשון ק"ו לאלומי למלתיה, וכי אקסין יבמה תוכיח חזר למה מצינו ואמר נראה למי דומה שלامة העבריה נראה דומה יותר מליבמה שכן נקנית בשטר ואף אני אביא כסף, והוא דקא מקשין הא אתיא לה לאו בתורת ק"ז אלא הא אתיא לה לתנא לפום מלתיה ומסקינה והיכי קא נסיב לה קראי דכי יקח, ואמר רבashi משום דמעיקרא דדין פירכא ולא אתיא ליה לא בק"ז ולא במה מצינו מה לאמה העבריה שיזוצאה בכסף ודין הוא שתקנה בכסף תאמיר בזו שאינה יוצאה בכסף והיאך יקנה בה כסף במה מצינו הרי אין הצד בהם שווה. מה ליבמה שכן זוקה ועומדת. קשיא לי והוא ק"ז מיהא איתיה ומה יבמה שאין נקנית בכסף אע"פ שזוקה ועומדת נקנית בבייה זו שנקנית בכסף אע"פ שאינה זוקה ועומדת אינו דין שתקנה בבייה, וא"ת משום דכסף אחר כסף לאו כלום הוא, הא ליקמן עבדין כי היא ק"ז ומה ליבמה שאינו גומר אחר כסף וכו', ואיכא למימר ה"ק מה ליבמה שכן זוקה ועומדת וביה זו עשרה נישואין ולפייך אין כסף קונה בה שאינו עשרה נישואין אלא אירוסין בכל מקום תאמיר בו שאינה זוקה ועומדת והיאך יקנה בה מפני שהיא עשרה נישואין ביבמה הרי לאירוסין היא צריכה כנ"ל, אי נמי הци פריך אי מיבמה גמורה שאני יבמה זוקקה ועומדת ולא מצינו ביה אלא בזוקה, ואי משום כל וחומר דכסף א"כ הוויל דין ק"ז מכסף לבייה ואיכא למperf ממה לכסף שכן פודין בו הקדשות.

דף ה' ע"א ומניין אף בשטר ודין הוא וכו'. הקשה הרא"ב זיל אמר ק"ז מאמה העבריה מה אמה העבריה שניתנה נקנית בבייה נקנית בשטר וכו', והזה אתיא לי' מיניה דפירכא דרכ אשי בעיקרא דדין שטר אלא מכסף לכסף יוצאה בכסף לאו פירכא היא לגביו דין שטר אלא מכסף לכסף דכיוון שמויציא מכניות, ותירץ להכி לא אמר הци משומם דאמה העבריה גופה לא יידעין דנקנית בשטר אלא מבה ישראל כדאמרין ליקמן (ט"ז א') הקישה הכתוב לאחרת, והאי חירוצא אתיא אליבא דרב הונא אבל לדרב חסדא ליה הци אליבא ומהו לא קשיא לדרב חסדא גופה אית ליה הци אליבא דח' לישנא דקאמר ואי בעית אימא להכி אהני ואם אחרת כלומר שנקנית בשטר ומלא חזא עצמת העבדים דרישין שיה האב כותבו כעבדים שהמוכר כותב, ואיכא למימר דפירכא דרכ אשי שכן יוצאה בכסף פירכא היא לגביו דין שטר נמי, דקהלוא וחומרה פרclinן וה"ק מה לאמה העבריה שמצוינו קולא ביציאת שיזוצאה בכסף לפיך נקל בכניותה לקנות בכסף או בשטר תאמיר בזו וכו', וכיון דכבר אמר ליה להא ק"ז דאמה העבריה גופה גבי כסף ואיפריך ליה והיכי נמי מפריך בשטר בההיא פירכא גופה, למה לי לאהורי אטו כי רוכלא לימה וליזיל. כסף נמי איתיה באמה העבריה בעל כרחה. פרש"י

לאבי מי סבר שמדובר הויין ידים מכלל דס"ל לר"פ לא הויין ידים, אלא רב פפא בעי לאוקומיה לשימוש כסכירה ובאי לדבריו אמר. ובוורדי בנדירים פ"ק מוכחה מילחא דהכלתא ידים שאינן מוכחות לא הויין ידים וקיי"ל כרבא, הילך הרוי את היא דרבא סבר לא הויין ידים וקיי"ל כרבא, הילך הרוי את מקודשת הרוי את מאורסת אינה מקודשת למגרמי, אלא מיהו ייל צריכה גט, עדיף כאן לא קאמרין לא הויין ידים אלא שאינה מקודשת גמורה אבל מיחש חישין, דהא אמרין בפרק המgross (פ"ה ב') כל היכא דלא כתוב לה ודין דלהו ליכי מינאי ידים שאינן מוכחות הוו ולרבci יהודא דבעי מוכחות לא הוי גט, ואפילו היכי פשיטה ודאי מילחא דאי כתוב לה הרוי את מותרת לכל אדם ושאר תורפה דגיטא ע"ג דלא כתוב לה ודין וכוי גיטא הוי ותפשי בה קדושין ומפסקא לכוהנה, ומהו גבי נדרים כל היכא דלא הוי מוכחות לא הויין ידים כלל, וייל כל היכא דלא הוי מוכחות אינם כלום בין בגיטין בין בקדושיםין, ולר' יהודא דבעי ודין וכוי' אי לא כתוב לה אינה מגורשת כלל, ומהו אכן חישין לדרבנן ואלבא דרבא דמתוך בנדרים أنا דameriy אפילו לרבען וכוי' לומר דבלא חבר ודין נמי מוכחות הו. והיינו בעין בגיטין דaicbia להו בעין ודין או לא בעין ודין לומר אי הוו מוכחות בעל ודין או לא, דרבדא מוכחות בעין כרבא, וזה הלשון הגון ועיקר הוא מ"מ כיוון וקיי"ל דחישין לדר' יהודא ובעין ודין סיפא דמליתיה דsharpoa נמי בדامر הרוי את מגורשת ממי בנט זה מתוקמא, וכי היכי דמתchein רישא מתרצין סיפא בדامر דיניה, אלא דלפום סבבאו דפרק המgross דקאמר ידים שאינן מוכחות בנט משום דamerin בדיבורא גרשא וشرطא ראה בעלמא הואה, איך לא מימר דהיכא חישין להיכי ובעין ודין ה"מ בכתיבתה אבל בנtinyה כיוון ומסור לה ואמר לה הרוי את מגורשת בנט זה משמע, שלא גרע נתניה זו מניר עובר לפניו, וכל שכן לסבבאו דפ"ק דנדירים דחישין למינאי דהכא מוכחא מלחה שאינו מגרש אשת חברו. כך נ"ל וכן נראין דברי רבינו הגדור ז"ל.

דף ו' ע"ב אין לי עסק בכך מהו, ואסיקנא דלגמריו משמע. ואיך לא מידק והתנייא דין ודביבים אין לי על שדה זו ואין לי עסק בה וידי מוסולקות הימנה לא אמר כלום, לא קשיא דגבוי שחזור שאני לפיכך יצא לחירות שזכה הואה שמסלול כחו וזכהו ממוני לפיכך יצא לחירות שזכה הואה עצמו וזכה בו שם ואפיילו קטן, אבל בשדה האיך יזכה בה חברו שהוא לא נתנה לו, ואע"פ שישליך כחו ממוני אין השדה יזכה מרשותו עד שיזכה בה אחר שאין השדה זוכה בעצמו. וא"ת כיוון וסילוק זכותו ממנה נימא שכט המחזק בה זכה בה, איך לא מימר דאייהו לא אדרעתא דכולי עלמא אפקרה אלא אדרעתא דחבריה, וכיון דחבריה לא זכה לא יצאת מרשותו כלל שלא ע"מ כן הוציאה מרשותו, אי נמי משום דלשון סילוק בשדה אינו אלא לשון הבא, שלא נתקוון אלא לסלק עצמו ממנה ולא יזכה בה שום אדם לפיכך לא יצאת מרשותו, ודברים הללו חמצעם בוגם' במסכת כתנות (כ"ז ב') בשמעתא דריש לקיש גבי הנותן מתנה לחברו ואמר

הוא, אבל נתנה היא ואמורה היא ס"א כיון שאמרה לו הריני מקודשת לך במנה שני נוחנת לך שווייתה אדם חשוב, שהרי היא רוצה בו ומקנה עצמה לו והכי אמרה לי בשר שתקבל ממי הריני מקודשת לך ואיהו נמי אדרעתה בהכי קביל, קמן³⁰⁰⁷²⁰⁸ הוא ^{ואמו} הוי קדושין אלמא נתנה היא ואמרה היא דלא הוי קדושין ממשום נתינה דילה היא ולא משום אמרה, וש"מ נתנה היא ואמר הוא לאו קדושין נינהו, וזהו שכט רבינו הגדור ז"ל נתנה היא ואמר הוא אין חוששין לקדושין, ובעל הלכות שאמר ספיקא הוי ליתא. אבל נתן הוא ואמרה היא ספיקא הוי משום דכי יהיב אדרעתא דתהא מקודשת לו היב, וואע"פ שלא פירש הוא באה היא ופירשה הסתום שלהם שעיל מנת כן נתן.

ואמר שמואל והוא שהיה נזיר עובד לפניו הא לאו היכי לא. כלומר אלמא ידים שאינן מוכחות לא הויין ידים. תימה הואה וכי אין נזיר עובר לפניו היכי הויין ידים כלל, בשלמא גבי הרוי את מקודשת מדלא קאמר למ"י משמע לדידיה קאמר והו להו ידים אלא שאינן מוכחות מתוך דבריו, אבל אם אין נזיר עובר לפניו היכי הוו ידים כלל, מי משמע נזירות טפי מתניתה, וכל היכא דלא משמע טפי לא הוו ידים לכ"ע כדאמרין גבי מודרני מrank בפ"ק דנדירים (ה' א'), ואפשר דה"ק טעמא דנזיר עובר לפניו ^שהם ידים מוכחות הא אין נזיר עובר לפניו ע"פ שדרבו קודם ^לכנ עסקי נזירות שימושות דבריו לנזירות יותר מthanuit לא, משום דהו להו ידים שאינן מוכחות. דאי לאו היכי למא שמואל ענין אחר שנראיין דבריו לנזירות יותר מthanuit ולא היא מוכחים כלכך.

ויש ידים מוכחות לפירוש זהה ממה שהקשׁו בהדי ודיילמא אהא בתניתה קאמר דמשמע דכל"ע מקשׁה בין למ"ד הויין ידים בין למ"ד לא הויין ידים, דאי לא תימא היכי הוו"ל למימר תפשוט ידים שאינן מוכחות הויין ידים, אי נמי- למא תהי תיבחא דמ"ד לא הויין ידים, ואפשר שלשון אהא עצמו משמעותו לנזירות יותר מthanuit, מפני שהוא אומר אהא אני עצמי נזיר והוא תואר השם. אבל אני יכול לומר אהא אני עצמי תענית אהא עמד בתניתה, וזה שאמר אהא ולא פירש יותר, על עצמו הואה אומר שיהיה כך, לפיכך הואה נזיר, ואע"כ נקראו ידים שאינן מוכחות כנ"ל.

ואיבא דרמי אשמעתין דמשמע דכי נזיר עובר לפניו הואה ידים מוכחות והא גוטין בפ"ק דנזיר (ד' ב') נימא קסביר שמואל ידים שאינן מוכחות לא הויין ידים, אמר לא בזמנ' שהנזיר עובר לפניו ^{לי}יכא לספק במלחת אחריתא אבל וראי אין הנזיר עובר לפניו אדרעתה דחווי מדחי ליה דאי נזיר עובר ולאו קושיא היא דחתם דחווי מדחי ליה דאי נזיר עובר לפניו אין מוכחות לא הויין, וצרי שמואל לאוקמא בנזיר עובר לפניו בין דליהו מוכחות בין לא דלא הואה, והאי דלא דחיה הכא בהכי משום דסוגין דרב פפא הואה ורקסביר ידים שאינן מוכחות לא הויין ידים, ולא בעי דתפשוט מהא דקדושין דסביר שמואל ידים שאינן מוכחות הויין ידים, והיינו דamerin בפ"ק דנדירים (ה' א') והא מדامر ל"י ר"פ

בגמרא בא מקומה במש' נדרים (מ"ח א') דאמרין התם ורב נחמן אמר קנה על מנת להקנות קנה דהא סודר קנה על מנת להקנות הוא א"ל רבא לרבי נחמן והוא מתנת בית חורון דקדני ע"מ להקנות הוא ולא קנה זמני אמר ליה משום דסודתו מוכחת עליו זמני אמר ליה ר"א היא דאמר וייתו ואסודו במorder הנאה, ושמעת מינה בהדייא שלא אמרו אינה מהנה אלא במקומות שמראין הדברים שהיא הערמה כגון התם דסודתו מוכחת עליו, אי נמי דוקא במorder הנאה, ואייכא נמי מ"ד החט בגמרא דדורא כשאמר אין לפניך אלא שיבא אבא זיאכל עmeno בסעודה שכך סתום משנתנו שנייה שם, אבל לא א"ל hei אפילו במorder הנאה מותר, ובירושלמי נמי מפורש כלשון זהה רבינו ירמיה בעי רומייה מעתה אין אדם נותן מתנה לחבירו על מנת שלא יקידשנה לשמים כיini מתניתא כל מתנה שהוא מכמתנת בית חורון שהיתה בהערמה שאינה שם הקידישה תזהא מקודשת אינה מתנה.

זהה אמרין הכא לפי שאין אשה נקנית בחיליפין אינו מהוחר שהרי לא בתורת חיליפין קדש, אבל מ助长 נוטחאות גורסין גוזה שמא יאמרו אשה נקנית בחיליפין, וזה גירסא ישורה וזה גירושת רבינו האי גאון ז"ל בספר המקח, ויש לי לישב הראשונה משום דכל מתנה שאין בה הנאה לגבי אשה בחיליפין הוא ואחתה בהו לא מקניא נפשה, והאי נמי אי לא מחזר לא קני, וכי מחזר לא מתחניא בהו, ואפילו מתחניא בכחו בש"פ קודם לחורהஇיה או בההיא הנאה קאמר לה, להזכיר תלו לה בחיליפין משום אמרין ההוא במתניתין (עליל ג') לא מקידשא בהו, ולפיכך חלי דלא תניא בדתניה ודמיא אלה.

דף ז' ע"א א"כ והוא נכסים שיש להם אחירותם
בקנים עם נכסים שאין להם אחירותם ואנן איפכא תנן. קשיא
לי והא תרוייהו נכסים שאין להם אחירותם נינויו דקי"ל עבדא
במיטלטלי דמי, ועוד דקאמר איפכא תנן דמשמע דאייפכא
יחיא והתניא בפרק ד' אבות נזיקין (ב' י"ב א') דאפיילו למ"ד
עבדא כמרקען דמי לא מקני מיטלטלי אגביה ואפיקלו למ"ד
במיטלטלי דמי לא מקני אגב ארעה דשאני מיטלטלי דניידי
אמיטלטלי דלא נידי ושאני מקרען דניידי ממקרען דלא
ניידי, ואפשר דהכא כיון דמי לא אפשר דתקנה אשא באגב
רמותע, לא דק אי מיטלטלי היא או לא, והכי קאמר ליה
אי שיק הכא דין אגב כלל, איפכא הווי דאייפכא תנן ולאו
למימורא דאייפכא ניחא, אלא אלומני אלים למליתה לאופכה
לגמריו ולא דוקא, תדע רבת ישראל היא ויישראל לא איתקוש
לקרוקעת, ועבדים כנענים הוא דאיתקוש לקרוע למקצת
הרבבים, אלא ודאי לאו למימורא דשיך הכא אגב כלל, דאי
איתקוש איפכא נמי לא ניחא.

הכָא בָּאָדָם חַשׁוֹב וְכַרְוּ. תִּמְהַנִּי לְלוֹי דָאֵמֶר (ב' מ"ז א') קְנוּנִין בְּכָלְיוֹ שֶׁל מִקְנָה וּמִפְרַשְׁינִין מִשּׁוּם דְבָהֲהֵיא הַנָּהָא דְקָא אַמְקָבֵל מִינִיה מִתְהָנָה גַּמֵּר וּמִקְנָה לְיהָ וְלֹא בְעִינֵן אָדָם חַשׁוֹב הַכָּא אַמְאֵי בְעִינֵן אָדָם חַשׁוֹב, אַיִּכָּא לְמַיְמָר קְדוּשִׁין שָׁאַנְיָה שָׁאַנְיָה מִקְנָה עַצְמָה בְהַנָּהָא פּוֹרְתָא אַבְלָת הַתְּמָם אַעֲפָ שָׁאַיְן בּוֹ שְׁוֹהָה פּוֹרְתָא קְנוּנִין, וְעַוד דְתַחַם שְׁנָהָגָנוּ בְכֶד שְׁוֹיָה רַבְּנָן כָּאָדָם

הלה אֵא פְשִׁי בָהּ כִּל הַקּוֹדֶם בָהּ זֶה פִי לְפִי שָׁכַר נְסַתֵּךְ
זְכוֹתָו מִמְנָה, וְאַקְשִׁין עַלְיהָ מֵהָא דְתַנְיָא לֹא אָמַר כָּלָם אֲמָאי
לֹא יֵצֵא לְהַפְּקָר כִּיוֹן שְׁסִילָק זְכוֹתָו מִמְנָה, וּפְרִיק שָׁאַנְיָה הַתָּם
דְּמָדְמִין וְדָבְרִים הָוָא דְסִילִיך נְפָשָׂה כָּלָמָר אֵין לְשׁוֹן זוּ בְשֻׁדָּה
אַלְאָ לְשׁוֹן הַבָּא שְׁמַסְלָק עַצְמָו מִמְנָה וְאַיְנוּ רַוְצָה שִׁיהָא
לְאַחֲרִים בָהּ כָּלָום, וּכְנַזְעֵן לְיַעֲסֵק בָהּ, וְהַיָּה אָמַר לֹא
יַהְא לְיַעֲסֵק עַל שָׁדָה זוּ, שְׁלָא כְּדָבְרֵי רְשָׁ"י זְלָל שְׁפִירְשָׁ שֶׁ
שָׁאת אָמַר לֹא יַהְא לְיַעֲסֵק עַל שָׁדָה זוּ קְנָהָה, אַלְאָ וְדָאֵי אֵין
לְיַעֲסֵק גּוֹפִיה לֹא יַהְא לְיַעֲסֵק הַוָּא, וּלְשׁוֹן חַכְמִים כֹּךְ הַוָּא,
שָׁאָם אֵין אַתָּה אָמַר כֵּן אָף בַּעֲבָר אַיְנוּ שְׁחָרוֹר שַׁהְוָא כְּמוֹדָה
שְׁאַיְן לוּ עַסְק בּוּ וְאַיְנוּ מְשׁוֹחָרָר, אַלְאָ וְדָאֵי לֹא יַהְא קָאָמָר,
זְכָוָן פִי הַרְבָּ רִ' שְׁמֹואָל זְלָל תְּלִמִּידָיו בְּפִי בְּכָא בְּתְרָא שְׁלוּ,
וּלְשׁוֹן חַכְמִים בְּכָל מָקוּם כֹּךְ הַוָּא נְתַתֵּי שָׁדָה פְּלָוִני לְפָלָנוּ
נְחַתְּתִּיהָ לוּ הַרִּי הָיא שְׁלָוּ הַרִּי הָיא שְׁלָוּ וְאָמַר רִ' יְחִינָן כּוֹלָן
בְּשַׁטְרָ כְּדָאַיתָא בְּפֶרַק הַשּׁוֹלָח (מ' ב'), אַלְמָא כְּהַג' לְהַבָּא
מִשְׁמָעַ וְלֹא הַדָּאָה הִיא, וְהַכִּי נְמִי אַמְרִינָן הַתָּם בְּרִישׁ פְּרִיקִין
(גִּיטִּין ל'ב' א') גַּבֵּי בְּטַל הַוָּא דְגַטָּת, וְאַיְנוּ צָרִיךְ לְפִנְימִים.

דארווון לה זימנא, יפה פרשי זיל שהרוויה לה הזמן
זמן הלוותו ואל התקדרשי לי בהנאה זו שהיא הייתה נוחנת
לו פרוטה בך והרי זו אותה שנינו שחוק לפני רקורד
לפנוי שם יש בו שוה פרוטה מקודשת והכא כ"ע מודו שזו
השכירות של הרוחת הזמן אינה אלא בסוף, ככלומר יכול
בשבוע הרוחה, והקידושין והשכירות כאחד הן חלין וכל שכן
אם מחל לה כל המלה ואמיר לה בשכר הנאת המילה,
אללא הוא קמ"ל דאסור לעשה כן משום הערמת רבית ואפשר
דרמהול דעתה אגופה ^{אורה הרכבת} דלא דיאינה מקודשת, והערמת רבית
הויל ולא רבית גמורה דלא קץ מיידי ולא מיידי שקיים מינה,
זאבק רבית נמי לא הויל גورو חכמים על ביציא בזה כיוון
דלא שקיים מיידי מינה ועוד דלא שכחיא אלא הערמת רבית
בעולם הוא ולזה הפירוש כוון הר"ף זיל, ור"ח זיל שאמר
דשקלינהו מינה והדר אוזפינחו נינהלה, לא דבר נוכנה שאין
זה לשון אروح לה זימנא, ועוד שאם שכח הנאת המלה מלה
היא שלא תקדש בה כשלא החזירים, אף כשהחזרים מלאה
זהה לא לתייה בעינא, וכן פירוש הראב"ד זיל שהעמידה
בששגען הזמן והמעות בעין בידה דתו הוא, שאעפ"י כן שם
מלואה עליהם כיוון שאם רצחה מוציאה אותם ופורעת אחרים
זהה לא קנה בהם כלום, ואחרים פירשו כגון שהיתה בידה
מלואה של אחרים והוא נתן פרוטה למלה להרוויה לה זמן
יאמר לה בשעת מתן המעות התקדרשי לי בפרוטה זו, ואית'
היכי הוא הערמת רבית והרי אמרו בפרק איזחו נשך (ס"ט
א'), שרי ליה לאינייש למימר לחבריה הילך ד' זוזי ואוזפיה
לפלפייא זוזי לא אסורה תורה אלא רבית הבאה מלאה למלואה,
לא קשהianiaca שהוא כחוור ונוטל מן האשא ולא התירו
לחזור וליטלם מו הולה.

אלא אמר רבashi בכולו קני כבר מאשה. ראיית להראב' ז' צל שהקשה והנתן גבי מעשה דבית חורון כל מתנה שם הקדישה אינה מוקדשת אינה מהנה, ותירץ הדבר כרצונו, ותמהני עליו שהרי הקושיא ותירוץ מפורשים

ולא אמרין ח麥ר ויביא בחצי דמיה קרבן אלא אינה קרבינו כל עיקר קתני. וכן פירש אותה שבמסכת פסחים שאף הדרמי נדחים לפיו שאמרו ייפלו לנדרבה ולא אמרו יביא בהם שלמין כמו שהיה דין מוחר הפסח, אלא אמרין הויאל ונדרחה ידה אף דמיה משלמים, ויעקר שם הראשון מן הדמים לגמר ויפלו לנדרבה לעולות קץ המזבח, אלא שאחרים שונים אותו משנה בלשון אחר ירצה עד שיטחוב וימכר ויביא בדמי שלמים, ומפרשים דיחוי בדים מדקתי ירצה עד שישתחנו דלמה ליה מומא כיון שלא חוי היינו מומיה, ויש גורסין כאן קדושת דמים מראה כולם שמדחה אף תמורה שאיןו קריבה והרי היא כיווץ בה.

ולהנני תרי פירושי קשיא לי הא דגוטין בשלתי פרי בתרא דבריות (כ"ח א') מטמא מקדש עשר שהפריש ק לבשתו והענוי הויאל ונדרחה ידה אמר רב הונא בריה דרב יהושע ש"מ תלת ש"מ ב"ח נדחים וש"מ קדושת דמים נדחה וריחוי מעיקרו hei דיחוי, והתם ליכא למשמע מינה שידחו אף הדמים דברי ר'ח, ולא שתדחה תמורה לדברי אחרים. אלא כדורי רשי ז"ל עיקר.

ואין קשיא לך למה ליה לרבי יוחנן לאשטעין הנך תלת, ואנן בגמרא גמי אמר איצטראכין למידיק מדרבי יוחנן ש"מ חלט, הא מתניתין היא במסכת פסחים כדכתיבנא, איך לא לימייר תנאי היא וקמ"ל דרי' יותנן סבר לה הכי בהוואת תנא דפסחים, תדע דהא רב לית ליה וסביר דיחוי מעיקרו לא הוי דיחוי ואין דיחוי בדים, ואחרים אמרו איצטראיך دائ' מהתם הוו"א שאני התם ודיחוי הוא למגורי מלקרב לפסת, ואיל מהכא הוו"א שאני הא דאיינו רואי להקרבה ונדרחה מעל גבי המזבח למגורי, אבל התם מתחלתו לא נדרחה מעל גבי המזבח אלא מפסח, כן תוציאו חכםים הצופטים ז"ל.

דף ח' ע"א. נראין הדברים דבמנזה זה ונמצא מנה חסר דינור אינה צריכה לחזור בה, אלא אינה מקודשת מן הסתם אלא אם כן אמר לה בתחילת, דביוון דאמר לה מנה זה ואין שם מנה בטלו קדושים, והא אמרין בגמרא השתה במנור סחט לא היו קדושים במנה זו מביעא, לאו לימיירא דשווין קתני להו אלא ה"ק השתה במנה סחט אמרת דלאו כמאן דאמר לה על מנת דמי במנה זו מביעא, דודאי כיון שאין שם מנה בטלו למגורי מכין שלא משמע על מנת, אבל רשי ז"ל

פירש במנה זו מביעא דעתיא לחזור, אלמא בעי חזרה.

ע"ב. מנה אין כן משכון אין כאן. משמע לי דהכי פירושא כיון שהוא אינו מקדשה בגופו של משכון אף על פי שאמר לה קני אותו לשעבד מנה וקנתה, אין כן משכון כלומר שאינו קונה בה והויא ליה כהלואה דליתא בעין הויאל ומהן אין כאן לפיך אינה מקודשת וחוזר ונוטל משכונו ממנה, וכן באמתה שאין עבר כנעני נקנה במלחה כדאיתא לקמן במקילתין (מ"ז א') ושווין במכר שזה קנאו ואי מלוד להזאתה נתנה במנה קנאו, ואע"ג דהא מלחתא לאו כמלוד בדידה הוא, מ"מ משמע באומר לאשה הריני חייב לך מנור בקנין והתקדשי לי בו שאינה מקודשת, וכן במכר לא קנה, דשעבוד ברשות לוה הוא, והיינו טעם דמלואה אבל אומר

חשוב, ומהיה לי נמי לרבי דאמר קוניין בכלי של קונה ולא בשל מקנה, באדם חשוב אמאי אין קוניין בכלי של מקנה ונימא בההיא הנאה דמקבל מנייה גמור ומקנה ליה, לא קשיא דהיא הנאה גופה דמים היא ומעות אין קוניות במטלטין, לפיכך לא תקינו חלפי סודר אף בקריעות אלא בכלי של קונה, ועוד כיוון דסתם מתנה זו על מנת להחויר היא אינה מתנה של הנאה שיקנה באומה הנאה.

וכן לעניין ממונא. רשי ז"ל כתוב אחתלה מימי ריבא ולא כתוב אהילך מנה ותיקני לך שדי באדם חשוב, ושם סובר הוא שלא קונה שאין אדם מקנה שדהו לאדם חשוב בשכר קבלת מתנה ממנו, ולא אמרו כן אלא בקדושיםasha שהיא רוצחה בנשואי אדם חשוב ויש בה שתי הנאות, ואפשר דמשום דהיא בעיא הרבה ולא אפשרה פאי כן. אבל בדין הוא שכל שكونה באשה קונה בקרעך. וריבינו חננאל ז"ל חכמה אהילך מנה ויקנו לך נכסיו ואמר דהיא הנאה מייחסבא ככל דיהיביה הקונה למקנה וקונה בו בתורת הליפין אותן הנכיסים. ולפירוש זה אף מטלטין קונה בה, ואני רואה בשםועה זו זכר לכלי וחיליפין אלא למעות וכסף שكونין באשה וקרעך. ולא ידעת

למה השםיט ריבינו הגול ז"ל לדבר זה ולא כתבה בהלכות.

ע"ב וש"מ יש דיחוי בדים. פרשי ז"ל יש תורה דיחוי בדבר שאינו קודש אלא לדמיו כגון א"כ היאך אמרו ש"מ הקדשה אלא לדמיה, והשיבו עליו א"כ היאך אמרו ש"מ תלת שהרי מכיוון שאתה למד דיחוי מעיקרו הוי דיחוי שמענו שיש דיחוי בדים, ויל' שאפשר שהיא דיחוי בדים ולא היא דיחוי מעיקרו דיחוי, וכיון שכן תלת חשב לו, ומשכחת לה כגון מפרש חטאטו ונשתאב נשתאמד הוא וחוזר בו דamarin הויאל ונדרחה יודהה ז"ל חכמה העצמן להחתאת ונשתאמד וחוזר בו ואמרין הויאל ונדרחו אותם דמים ידחו ולא ירכבו לעולם ומתחלתן לא הוי דיחויין, ואפשר כדי לאשכוחי דיחוי מעיקרו דלא הוי דיחוי דמים אלא דיחוי הגוף כי הא אמרין במסכת תמורה (כ"ז א') בהמה זו חיצה עולה וחציה שלמים קדושה ואינה קריבה וועשה תמורה ותמורה כיווץ בה, והא וראי מעיקרא חיל עללה קדושות הגוף, שאלו קדשי דמים אין עושים תמורה, ודיחוי מעיקרא הוי, אלא מא בדים לא הוי, והו דיחוי שהרי מדרחה אף התמורה, ואלמא כל חד וחוד משכחת לה בחזרה, ושםא יש אחרות כיווץ בזו במקומות אחרים. וכן לעניין מצות מצינו דיחוי מעיקרו שנסתפקו בו במסכת סוכה (ל"ג א') והתם לא שייך דיחוי דמים, ומשום הци פlige להו בثالث.

ומי שפירש יש דיחוי בדים שמה שאין דבר אחר מעכbero אלא דמים כגון בהמה זו שאינו מחוסר אלא שיקחנה מhabiro נקרא דיחוי, איןנו כלום, שאין לך דיחוי גדול מזה, ואינו דיחוי בדים שאם רצה חבירו לא ימכרנו לו לעולם בכל מון שבולם, ועוד במסכת פסחים (צ"ז ב') גבי מתניתין דתנן המפריש נקבה לפסהו או זכר בן שתי שנים ירצה עד שישתאב וימכר ויפלו דמיו לנדרבה אמרין ש"מ הני תלת ולא שייך בה הא פירושא.

וריבינו חננאל ז"ל פירש שמע מינה שאף הדמים נדחים

קונין מכך זה מזה בקרע חצר של שניםם, ואי בתוכך קופטה המונחת בה פשיטה שקנה כדמותה בדורותה בפרק המוכר את הספינה (פ"ד ב'), ואיכא לתרוצי דהכى קא מבעה ליה מי אמרין איה רדי דעתה להניה את שלה שם ורוצה היא בקדושין ושתקבלם לי קאמרה כיון דעתה לה חלק בחצר, ואיהו נמי אקנוי אקנוי לה מקום בחצר ואישלה לקבל בה קדרושין, או דילמא כיון DSTם אמרה ליה לא ניחא לה בהו והכי אמרה ליה תנזה בחצרן, וזה דעת רשי זיל. ולפי דבריו אינה מהקשת אלא אם כן קנחה, והוא אמרין לעיל תן מנה לפולני ואתקדרש אני לך איכא למיימר התם שאני דכינן דמפיק ממונה אפומה ואם קבלה עליה מדין ערב חייבת לשלם ממונה שקלה מיניה, אבל הכא איה לא שקרה כלום ואיהו נמי לא אפיק כלום, לשקל ממונה ולזיל.

אבל הורכרים מראין שאם אמרה לו השליךמנה לים ואתקדרש אני לך וורק מקודשת, וכן ברין ערב מיחיב בקבלן, והכא נמי כתני תנזה לכלב אינה מקודשת טעםם דאמרה ליה סתם הא אמרה ליה תנזה לכלב ואתקדרש אני לך מקודשת, ומיהו רישאDSL' לא נצרכה אלא אפייל' חזורה ונטלה המנה משם. אי נמי לאו דזקא. ובפסוק חממי הערפחים אפייל' תן על גבי סלע ואתקדרש אני לך אינה מקודשת וצ"ע.

אבל בירושלמי אפייל' תן מנה לפולני ואתקדרש אני לך פירשו משות דזוכה לאשה וחזר והזקה לעצמו, ולא אתייא אליבא דגמرين, ושם אמרו שאם היה חרש שאין לו הזכות אינה מקודשת, ובזה נ"ל לפום גמ' דילין שכל זמן שהם ברשות חרש אם הלה רוצה יכול לחזור ולהוציא מידו אף היא יכול לחזור, וכן הרין בערך אם אמר לו להלווה לחרש יכול לומר לו טול מנות מעותיך שהרי לא קנה הלה כלום, ואם אבדו ואינו יכול להוציאם ממוני בעצם חיביך ומקודשת, שהרי מתחילה על מנת שowitzים החרש אמרה לו והרי עשה כן, משל לאומר להזכירו לוזן בנו או בני אחרים הקטנים והוא גותון שזה זו והה משלם, ואשכחן בכ"י גונא (ב"ג צ"ט א') דאתמר השאלני פרטן ואמר לו ביד מי היכשה במקל והיא חטא אחריו ואמר רב נחמן עליה כיון שיצחה מרשות משאי ומתחה חיביך וסוגיא ממשמע דפליגי עליה שמואל ורבashi ופסק רבינו חנןא והרב ר' משה הספרדי זיל דפטור, ושמיעין מינה דלא מחייב אישiness באחריות שאלה וה"ה למלה סתום כיוצא בה עד דאתיא לרשותה וקני לה, היליך תן על גבי סלע ואתקדרש או אתקדרש לך לא אמר כלום אבל השליך ליט או תן לחרש והוציאם עדין אני אומר שהוא חיב שעיל פיו הוציא.

דף ט' ע"א. והלכתא שיראי לא צרכי שומא. אגב דאמר והלכתא אינה מקודשת פסקין כל הנני ולא משות דצרכא לה, דקייל' בכל דוכתא דלא אפטיקא הלכתא בהדייא רכה ורב יוסף הלכתא כרכבה בר משודה קניין ומהצד כדברי רבינו הגadol זיל ומקטת הגאננים, ומפורש אצלנו בכבא בתרא, תדע דהא פסקין נמי הכא והלכתא כר' אלעוז והלכתא כרבע אמר רב נחמן ולא הוה צורך למפסק בהו מידי דליקא מאן דפליג עלייהו אלא אורחא דתלמודא הוא בהכי.

לחבירו הרני חיב לך מנה כלומר מהחיב אני עצמי לך במנה וקנה כל' למשן עליהם מכון שמשן קנה כליו לשעברו, והרב אב"ד זיל כתוב משוכן אין כאן דלא קנייא ליה במשן במדרי דמאי יהבא ליה משוכן, וצ"ע.

ובמשוכן ואחרים דמקודשת כדורי יצחק משמע לי מסווגיא דפסחים (ל' ב') דמשוכן דחיפיס בברשותו אם לא פרעו בזמנו והוחלט המשוכן בב"ד למפרע הו גובה, ואי זבין מולה או אקדיש משעת הרהנה שפיר זבין ושפיר אקדיש, ואי זבין לוה או אקדיש לאו כלום הו ואכלה מדריך יצחק כדאיתא התם, ובכח"ג הוא ואמרין הכא דמקודשת כגן שהוחלט המשוכן אחר כן, אבל פדרוא לוה כי היכי דאי זבין ואקדיש מולה איגלאי השתת דלאו כלום ואי זבין לוה ואקדיש הרוי הוא מקודש ומכו, אף לענן קדושין י"ל שאינה מקודשת, ואעפ"י שיש בו מקצת קניין מעכשו מדריך יצחק, נפקא מינה לענן שביעית ולענן שאיןו נעשה מטלטلين אצלנו, אבל קדושין מכירה הם בגוףו של משוכן הוא צרייך לקידוש, וכשפדו, מלוה הוא, וזה הנראה לפי דין המשוכן. ומהו מדאשכחן לkidush בפ"ב (מ"ח א') בקידש בשטר בין ברשותה [נון א': הדין] מקודשת היא בין במלואה במלואה התורה [נון א': הדין] מקודשת היא בין במלואה במלואה על פה אלא משום שלא סמכת דעתה מחלוקת נדרשモאל, שם דכל שקונה שעבור על הולה מקודשת דהא התם ליה ליה למלה עלייה דליה אלא שעבור גורייא ולא מצי זובוני בנטכים דיליה כלום ואפייל' הci מקודשת מן הדין, וההלך מלוה שיש עלייה משוכן כיון שקונה מקצת קניין ואני יכול למחול ללה לאחר מכירהasha מתקדשת בו, וכן נראה לדעתה הראשונית. מ"מ דזוקא במלואה ואחרים דהא נפיק שעבודא מניה דמקדרש לידה במלואה ומתקדרת אב' דידיה כגן חיב אני לך מנה בשטר או בקניין אין אשא מתקדשת בך דומייא דמלואה, דהכא לא מטי לידה כלום והכא לא נפיק מניה כלום בה לאו קדושין נינחו כדריפשית כך נראה לי.

נסכא אין כאן. כתוב רבינו הגדול זיל שלא קאי נמי באבל אמרו ומפורש לנו במקומו בפרק הזהב.

תנאABA להודיעיך וכו'. איך דקשייא ליה וליתניABA להודיעיך כחה דרישא וליתני פולני להודיעיך כחה דסיפה איךיך למה לי, ואיכא למימר איצטראק ס"א איךיך דמקדרא דעתה לגביה וידיו כדי בנו או ע"ג דאמר שיקבלם לי לא הוו קדושים צרכא. ואעג' דלא מצרייך להו בגמ' כיון דאמר תנא איךיך להודיעיך כחה דסיפה הכא היכי שמעיניהו וגורסינהו. אי נמי איךיכא למימר דהא דתנא הכא ע"ג טעם הא דרשותה רשותה גורסינהו, ואביך ורבינו ותננהו, איךיכא למימר דתנא הכא שמעיניהו וגורסינהו. דשמענוABAABA ואביך וגרסינהו דצרכיכי, והדר שמע פולני וגורסיה דצרכיך, ולעוקרה למשנה ראשונה לגמרי אי אפשר דהאABAABA לימייר, לפיק לא זהה ממוקמה כלל ותנאה אביך.

היתה סלע שלה מקודשת. פי' רשי זיל שחצרו של אדם קונה לו. ותמהני اي היכי דרביעי ורב ביבי סלע של שנייהם מהו اي משום קניין פשיטה שלא קנחה השותפני

הרי את, מקודשת היא, דהא בקומה שנטקהreshה שלא לدهו אביה אמרין חושין שמא נחרצה האב והוא קדושין וauseפ שאמր לה הרי את, ועוד דומיא דכסף יעד דאמרין לkeysן ("ט' ב') אמר לה בפני שנים הרי את מקודשת לי ואפיק לרבי יוסף בר' יהודה דامر מעתה הרשות לאו לקודשין ניתנו, ומינה גמרין לאומר לבתו קטנה צאי וקבל קדושיך ואומר לה הרי את, והה לעוצה אותה שליח לקבל לו קדושיך ממנו והיא נערה שם אמר לה הרי את מקודשת, ורב נחמן כי נקט בתוך תרתו קמ"ל דאפיילו לדידה אי כתוב בתוך מהני לא אמר כלום, וכן סייפה אם כתוב לאביה בתוך מקודשת לי, ולאפקוי שאם כתוב הרוי את מקודשת לי ונתן לאביה בקטננד מקודשת, שאפיילו במגרש ואומר תנ גת זה או התקבל בתוך או לאחחות מגורת, וausep שבגת עצמו צריך לפרשema את המתנה ר'ג בגיטין היא (גיטין ל'ד ב'), אבל מן הרין מגורת, ובקדשין שאין צריך לפרש שמה אם כתוב בתוך ודאי מקודשת, אלא הוא נמי קמ"ל דאפיילו ע"י אביה כי כתוב הרי את מקודשת, וע"י עצמה כי כתוב בתוך מקודשת [ג'א]: אינה מקודשת].

עוד יש לפרש ולומר דעתה דרב נחמן דזוקה היא, שאם כתוב לאביה בתוך מקודשת לי לא אמר כלום, דגביו גת בעין שמו ושםה דאוריתא דכתיב ספר כורותות בעין סיפורם דברים שכורתיים בינהן ואי אפשר בלי שם שליהם, ולא מתניתת ר'ג היא אלא מדורייתא, והג' משמע בפרט המכיא תניין (כ' א') החלך גבי קדושין נמי צריך לכתחוב הרוי את פלונית מקודשת לי ואם כתוב לאביה בתוך פלונית אינו מקודשת, שאילו בגיןון אינה מגורת שלא שמענו בקטין שידבר עם אחרים, וכן נמי בקטנה צריך לכתחוב בתוך פלונית מקודשת לי אני פלוני, או שיפרש שמו של אב, הא בסותם שמן אינה מקודשת, דהא אקושי מקשין להו לגיטין דבעין שמו ושםה, וההיא דamer רב נחמן אומר אדם לבתו קטנה לא כתבה רביינו בהלכות ושםה הוא מוציא עצמו בזו שכוללת בין נערה בין קטנה כל שלא בגרה.

ע"ב. כתבו לשם ושלא מדעתה רב פפא ורב שרביה אמרי אינה מקודשת ממש דבעין דעת מקונה פירוש אף דעת מקנה והוא הרין לדעת בעל כי התמן, וכותב ר'ח זיל דהלהכתא כוותיהו ממש דמתניתין ראי כותבין שטרוי אירוסין ונישואין מסיעא להו ואשינוי לא סמכין, ותו דרכ אשי סביא לאיד כוותיהו, וכן הפסcis הר'י זיל מדגרסין בפרק הנושא את האשא (ק'ב א') אמר ליה רביינה לרב אשי דברים הללו ניתנו ליכתב או לא ניתנו ליכתב אל לא נתנו ליכתב, כלומר ע"פ שכתבן אין כותבין שיגבה מן המשועבדים דהא לא קבילו שיעבורא עילויוهو אלא כך וכך אני נותן אמרו, ואקשין עליה תא שמע אין כותבין שטרוי אירוסין ונישואין אלא מדעת שניהם כלומר ואי ס"ד לאו כותבין הэн אמאי בעי דעת שניהם ומפרקין לא בשטרוי אירוסין ממש וכדרב פפא ורב שרבייה אלמא רב אשי ס"ל כרב פפא ורב שרביה דעל כרחיה מוקי ליה למתרנין כותיהו דהא אמר לא ניתנו ליכתב וכן פרשי זיל שם.

או על החרט. פי' אליבא דרי' אלעזר דאמר עדי מסירה כORTHI דאי אליבא דרי' מאיר הוא אמר עדי חתימה כORTHI בין בקטין בין בקדשין בין בשאר שטרות, כדאמרין במילתין בפרק האיש מקדש הכא כגון שקדשה בשטר שאין עליו עדים ור' מאיר לטעמה ור' אלעזר לטעמה אלמא כי היכי דפלגי בקטין פלייגי בקדשין, וכיוון דודי חתימה כORTHI לר' מאיר ודאי מוכיה מתחכו בעין, ושטר שאינו יכול להזדיף בעין כדרתנן כחכו על נייר מחוק ועל דיפתרא פסול וחכמים מכשירין ואמרין מאן חכמים ר' אלעזר היא דאמר עדי מסירה כORTHI, וח Ross יכול להזדיף הוא וכדראמרין נמי בכחותבות (כ' א' ב') ודוקא אחספה אבל אמגילתא לא משום דחספה יכול להזדיף הוא ולא גבי כלל. מעתה למדת דמתניתא דקANTI או על החרס ר' אלעזר היא, ומישפרישה בחוקק לא דקוק יפה בלשון כתוב, ושלא לצורך כתוב כאן דהא קייל' כר' אלעזר בקטין ובקדשין, ועל הניר נמי נייר המחוק משמע שהוא מודיף.

בתוך מקודשת לי וכוי' והא לא דמיין הר' שטרא לשטר זבini, פירוש ומנא לן דמיקראי שטרא, ק"ל אלא היכי לעיביד, כشرط זבini כלומר שיאמיר בתוי מקודשת לך לא אפשר דכתיב כי יקח ולא שתקיה היא את עצמה, ושטר מכתב כתיב מowitzאה והיתה, ונחיה לי כי כתיב כי יקח ולא שתקיה היא את עצמה בכספי הוא דכתיב זגמריין קייחה משודה עפראן אבל בשטר אימא ה"ג, ומפרקיןaca מעניאן דקרה בין בכיסף בין בשטר במוכר תלא רחמנא דבכי לימי רשי מכרה לך בכיסף או בשטו, והכא מעניאן דקרה דבלוקח תלא רחמנא והויות להזרי מקשין והא לא דמו קדושי לביבני, והיינו טעם דלא קשיאליה מעיקרא דלא דמי האי כספה לכיסף זבini דהכא אמר הרוי את מקודשת לך בכיסף זה והחט 30/07/2018 חט מברורה לך בכיסף זה, ואקשין התם נמי כתיב שdots בכיסף יקנו דאלמא לוקח אמר שרך קנויה לי בכיסף, ובשטר נמי נימא היכי כדראמרת בקדשין.

תו קשיא לי אמאי לא אקשוי ליה והא לא דמיין הר' שטרא לשטרא דגט דהחתם מוכר אמר הרוי את לעצמן הכא קונה אמר בתוך מקודשת לך, ايicia למימר משום דאיכא למימר דומיא דגטין הוא מה החט בעל כותב והיא מקבלת אף הכא בעל כותב והיא מקבלת, והיינו סברא דמאן דאמר לשמה ושלא מדעתה, اي נמי משום דאיכתי לא קים ליה אי הויות ליציאות מקשין לגמרי או דיניינן מיניה ומוקמיין באחריה למיגמר הויות מהדרי, והיינו בעיא דר'ל בשמעתין. בין על ידי אביה בין על ידי עצמה מקודשת. פירוש בתורת שליחות כגון שעשה שליח מש או שאמր לה צאי וקבל קדושיך כדאמרין לkeysן אמר ארט לבתו קטנה, צאי וקבל קדושיך ואי מזמן שליחות אין שליחות לkeysנה, אלא משום דהוה ליה כאילו אמר האב כל המקדש את בתוי מקודשת לו וכאליו נתן לי ממון, שהרי אמרו (ח' ב') שקיבלים לי מקודשת וכן תנאו לכלב שלוי מקודשת, ובתוכה מקודשת לי או דזוקה בתרווייהו ודאי כי היב לה לדידה בין בתורת שליחות דאב בין נתן לה רשות לקבל קדושין. אי נמי אמר

כדמוכחה שמעתין דלקמן ואם אינו קונה למה מאכילה. דף י"ע"א הא דבב"א תחילת באה קונה או סוף באה קונה ופשיטנן כל הבועל דעתו על גמר באה, קשה ליה לריבינו אלפסי ז"ל הבהיר אמרין בפ' הכא על יבמותו (נ"ה א')asha לבלה מניין כלומר דמקニア בהעראה גמר קיתה מיבמה, ונחיה ל"י החטם בבייה דברת אירוסין דומיא דיבמה שוקקה ועומדת, והיכי דמי כגון שבא עליה בתור דקדשה ועדין לא נכנסה עמו לחופה וקני לה לירושה וליטמא לה ולהפר נדריה, ואי קשיא לך והא קיתה גمراין וכי כתיב קיתה בקידושין עצמן כתיבא ובבייה דברת קידושין, ואיכא למימר כתיב יקה ובבלה משמע ביה דברת קידושין כדאמרין בשמעתין, ויש ליישב לפירשו דאומדני נינחו דמן דקדים ובעיל ניחא לי דליקני בכל דהו, וע"פ שאין משמע דבריו כן אבל אני יודע לבאייה بلا חופה שתקנה לירושה ולשאר מילוי דרישות, שהרי ביה באיסור היא וכונות דמי, והיאך תקנה, והיכי נמי מוכח בפ' ד' אחין (כ"ט ב') שאינה קונה, אבל הרוב ר' משה תלמידו אומר שהבא על ארוסתו לשם נישואין זו היא חופה, נמצאת אתה אומר ביה קונה לשם נישואין וחופה קונה לשם נישואין והבא על ארוסתו בבית חמיו שלא לשם נישואין איינו קונה ولوקה מדבריהם, מ"מ לפי פירשו ה"ה דנקא להו בא תחילת ביה קונה או סוף ביה קונה להיכא שהערה בה ופרש, אין דמיית, אי זוקקה לכם או לא, אין דהדרי בהו, אלא חדא מניינו נקט לפי שיש בכלל פשטה ידה וקיכלה קידושין בין שפרש או שלא פירש, ומיתה וייבום לא שכחאה לה ולא איצטריך לפירושה מכלל אלו אתה למד מפורש.

ויש מפרשים דכי אמרין הכא דעתו על גמר ביה דוקא בשגmr שהוכיה סופו על תחילתו, אבל פירש תחילת ביה קונה לו שהיא הערתא, והיינו טעמא דלא אמרין נפקא מינה להיכא דפירוש, ויש שהשיבו א"כ אף ביבמה יש לך לומר כן שם גמר ביאתו שדעתו על גמר ביה כדמרין קיתה קיתה, ואיל כי קשיא הא וגדרסינן התם ביבמות (כ' א') ואיתא נמי בסנהדרין כהן גדול לא חולץ ולא מייבם והוינן בה א"פ פסיק ותני לא שנה מן האירוסין לא שנא מן הנישואין וכורי אלא מן האירוסין אמאי לית עשה דיבמה ולידיה ל"ת גזירה ביה ראשונה אותו ביה שנייה, ואיל סוף ביה קונה ביבמה אף ביה ראשונה אסורה, דכי קני לה בסוף ביה כבר נשית בעולה ובעלות עצמו בעשה ואיכא עשה ולא העשה, וזה אינה קושיא שלא הלכו אחר דעתו ביבמה כדי שתתרם דעתו על גמר ביה, שהרי הבא על יבמותו בין בשוגג בין באונס בין ברצון קנאה, שבפירוש ריבתה תורה בית שוגג כמוני כדאיתא ברוכתא, וא"ת כיוון שקנאה בהעראה אף סוף ביה ראשונה אסורה בה שכבר קיים מצותו והיאך אמרו ביה שנייה, ולאו קושיא היא דاع"ג דבහעראה קנאה שרבתה אותה תורה מ"מ מצות יבמה יבא עליה ישנה בכל ביה ראשונה עם גמר ביה, שזהו ביה האמורה בתורה ע"פ שרבתה תורה אף הערתא, ועוד דכתיב להקים לאחיו שם ואני אשה מתחברת בהעראה, ובעל הלכות ז"ל כתוב כל

ויש שרגילין לפרש ניתנו ליכתב שיכתבו העדים עצמן או לא מי אמרין בההוא הנאה דמתנו האהדי גMRI ומשעדי כסיחו ורוצין שיכתב או לא ואמר ליה לא ניתנו ליכתב, איתתי ליה סייטה מדתן אין כותבן אלא מדעת שניהם זההן לא בשטרוי אירוסין ממש, וזה הפירוש אינו נכון חדא אלא הווה ליה למימר לא ניתן ליכתב דמשמע כלל כל מלא אמר אין כותבן, ועוד מדקשין עליה מהא דתנן חותם הפקחין היו כותבן ומאי קושיא החטם בשרצו שניהם כתוב או שהוננו מתחלה על מנת לכתחוב, ואין פקחות בזה אלא במה שכותבן כל זמן שת עמי, וווע כי אקשין עליה היא נזונת מנכסים משועבדים מאי קושיא מתני' בשכתבו כי סיפא דקחני היו כותבן, ומאי איצטריך לאוקומא בשקנו מיר שיתנו ליכתב דאלמא כתיבא בלא קניין לא מהנייא למא בשכתבו לחוד, אלא משמע כפירוש ראשון שכתבו. ובתשובה הגאנום מצינו שהגאון רב נטרונאי ז"ל חולק בדבר על הגאנום ז"ל שאמרו כלשון הרשות, וכן ראייתו לבעל דילכות שפסק כרכא ורבינא והרי הדבר בספק מעטה.

ומסתברא דהיכא דושאיתיה שליח לקובלה אין שטר הקודשין נכתב מודעתו כדיינא לנ' גבי גט דאפילו באומר אמרו גט פסול או בטול הו, והכא נמי מהתם גمراין מה התם דעת מקנה בעין ולא שלוחו אף כאן דעת מקנה ולא שלוחו ואפילו באומר אמרו. וראייתו לדב' ר' משה ז"ל שכח ואם לדש בשטר אינו כותבו אלא מדעת האב או מדעת השליח, ואינו נכון לדעתו.

ה"ג וכן גוט ושב"י ז"ל אמר קרא בעולת בעל, ולא גוטסינ והיא, אלא מכיו ימצא איש שכוב עם אשה בעולת בעל קאמар, דאלו והיא בעולת בעל בבני נח כתיב ולא גمراין מיניה לישראל, ולקמן נמי מוכח דמבעיא לנ' מי עבד ליה ואילו והיא בעולת בעל דרשין מיניה בעולת בעל יש להם נכסה לחופה ולא נבעלה אין להם במסכת סנהדרין (ג"ז) ומפורש נמי בירושלמי דמכי ימצע איש שכוב עם אשה בעולת בעל קא גمراין הכא ביהה.

עד דקדים והדר בעיל קמ"ל. אי קשיא לרבי נמי נימא

הכי, איכא למימר דרבי סבר לה כמ"ד משמע שניהם כאחד ומשמע כל אחד בפנין עצמו עד שיפרט לך הכתוב יחו ור' יוחנן סבר לה כמאן דאמר משמע שניהם כאחד.

אם כן נערה המאורסה דאמר רחמנא בסקללה היכי משחתה לה, מכאן אתה וואה מפורש שקדושי כסף מן התורה הם ולא מדבריהם, שהרי נערה המאורסה שאמරה חורה בסקללה בקדושים כסף היא,ומי שכטב דקדושי כסף דרבנן ואסמכוי הוא דאסמכינחו אקראי תמה אני אם העביר עניינו בשמורה זו, ואין רוח חכמים נוחה בדבר זה שם כן בכל מקום תאמר כן דדרשות דרבנן אסמכתא נינהו ועקרת תלמוד ערוך שבידינו, אלא ודאי אין אומרים כן אלא באותם שהזכירו חכמים שהם מדבריהם, ועוד שלפי סברא זו מי שקדש בסוף ובא אחר וקדש בשטר היה לו לחוש לקידושי שנייהם, וכולא מכילא מוכחה דליך למיחש להא מילתא כלל, וכן מצינו שקידושי כסף מאכילין אותה בתרומה

שהה כלום כדי שיכיר בה, א"נ כ"ש דהנהו קלא אית להו
ואין חושין להם, אי נמי לא שכחיה ולא גוזר בהו רבנן.

כ"י קאמינא דקדשה בליליא א"ג דשויא שליח, **פרש"י**
וז'ל ובנימיה דרי' ינא' נמי אי שוו שליח לא מקדשן בפחות
מחרקבא דידנרי, ולא מחור, אלא הכי פירושו פשטה ידה
וקבלה לא קאמינא כלומר אני אמרDK דקדשה אנטפה ולא
מקדשה אלא כי קאמינא קפidea בדשויא שליח אי נמי דקדיש
בליליא שסתם כל הנשים מקפידות על עצמן ואין מתקדשות
בפחות מדינר ושליח שנאה לא עשה ולא כלום, אבל בדין
מקדשת ואפילו בנותיה דרבינו ינא' דכיוון דשויא שליח ואיתו
קביל לה קדושין כדורי שאר כל הנשים מקודשת,adam
איתא דלא ניחא לה עלה רמאי לגלוי שהיא מקפרה על
עצמה יותר מאשר הנשים, וכן בפשתה ידה וקבלת קדושין
בליליה ידעה שהוא לא יתן לה אלא קידושי שאור הנשים
ומינח ניחא לה, אבל אין לפריש דאי פשטה ידה וקבלת פחתות
מדינר אינה מקודשת מפני שבטלה ועתה אצל שאור הנשים
כמו שפירשו רבים, שאין לשון הגمرا מסכים לכך שהרי
אמר פשטה ידה וקיבלה לא קאמינא כלומר אני הולך אחר
קדשנות סתם כל הנשים בפשתה ידה וקבלת קדושים.

רב יוסף אמר טעמי יהו דבית שמאי כדבר יהודיה אמר
רב אשי, אי קשיא לרבות יוסף רב אשי דאמר כבית שמאי, ايכא
למיימר אין הבי נמי ורב יוסף לא איכפת להה ולא סבירא לה
רמא כי כסף דקאמר רב יהודיה כסף קצוב הו, ומטעא נמי
טעדי דאייה סבר כסף צורי כל דחו צורי ואפילו דינר ורב אשי
כסף צורי דהוא סלע קאמר, והיינו דאקשנין הכא וככלא הוא
וכורו ולא גרסין גופה כגדgross רשי"זיל אלא לאפוקי מדרב
יוסף קא בעי, ויש לפרש דה"ק רב יוסף מעיקרא בהא דרב
יהודיה פלייגי, דב"ש סבר אפילו איינו קצוב כסף צורי הוא
וכל דחו צורי ואפילו דינר, דהואיל וחווין דכל כסף שקצוב
בתורה כסף צורי הוא ושקלים ניניהו ואפילו היכא דלא כתיב
בזה הבי כגן מוציא שם רע ומגמור גמרי מהודי, אף כסף
שבדורה בו תורה בכל מקום כסף צורי, ומהו כוון דלא כתיב

בזה שקלים דינרים ניניהו, וב"ה סבריו דוקא בכסף קצוב.
ע"ב. וככלא הוא והרי טענה. **פרש"י ז'ל** מדקתיו שתי
כסף משמע דכסף האמור בתורה לאו קצוב הוא אלא ממון
הוא ולא פירש כמה ומסרו הכתוב לחכמים, ומפרקין מה
כלים שניים אף כסף שנים, ולא מחור לוידי אדם כן לימה שני
דינרים שאין כסף צורי אלא דינר כדתנן בדין והדבר ידוע
שהטענה שתி מעין, לפיך נראה כלשון ההדר שפירש בה
דיפריכא מושם דקתיו שתוי מעין ולא אמרו דינר, ומפרקין
התם דומיא דכלים מה כלים נ"א: שנים אף כסף שנים, ומה
כלים דבר חשוב אף כסף דבר חשוב, כלומר מה כלים כל
שהוא כל' והוא חשוב כלומר שהוא ראוי למלאכה ושלם,
שלכך יצאו כלים מהיהם, אף כסף כל שהוא כסף והוא
חשוב כלומר שהוא מטבע כסף, ואין לך מטבע של כסף
פחות ממעה והוא סוף מטבע האמור בתורה דכתיב עשרים
גרה השקל ומתרגםין עשרין מעין סלע לאפיקך אמרו שני
מעין. וזה היא עיקר הגירושא, אבל מגיה ספרים הגיהו ומה

הbowel דעתו על גמר ביה ואיל פריש ואמר בהערה איקני
קני לה בהערה.

ור"ת ז'ל כתוב בספר הישר שלו שאם פירש ממנו ולא
גמר ביאתו לא קונה אם בתחילת הכל, אבל בשגמר בעיא מאיזו
שעה קונה אם בתחלת ביה או בסופה, ואינו מחוור.
עוד פירש הרב ז'ל לתרץ מה שהוקשה לנו תחילת
ביה האמורה כאן נשיקת אבר וטוף ביה הכנסת עטרה וכל
הbowel דעתו על הכנסת עטרה דaicca הנהה ולא לנשיקת
אבר, והעראה האמורה ביבמות הכנסת עטרה, ואינו נכון
כלל, دائمאי קרי לה בעולה בנשיקת אבר לוטרה לכ"ג,
ועוד מדק"ל העראה זו הכנסת עיטה ונשיקת אבר לאו כלום
הוא, ולא מיקרי נשיקת אבר תחילת ביה שהרי אינו ביה
ולא הכנסת עיטה סוף ביה שהרי היא מחלמה, אלא Mai
גמר ביה מירוק גיד.

והא אמרין א"ג לכחן גדול דקא קני לכתולה בכיה,
איכא למידק מהא דגרסינן החט בפ' הבא על יבמות נ"ח ב)
כהן גדול שקידש את הקטנה ובוגרת תחתיו מהו בתור נושאין
אוזלין או בתור אירוסין אולין פ"י שהבוגרת אסורה לה'ג.
ובתור דבעיא הדר פשטה דבר נישואין אולין ואסורה, וא"כ
היכי קני כהן גדול בכיה, איכא למימר קס"ד נשואין עשה,
א"ג ايכא לאוקמה דכי אייבעא לי' בשננסה לחופה بلا
קדושים ומקדש לה החט בבייה שמשעה וראשונה שקנא
בכיה נעשה כאשו נשואה לכל דבר.

ע"ב. מה שפחה נגענית שאין ביהה מאכילהה בתורה
וכו', קשיא לי מי דמי החט ביהה באיטור היא וכיוון שהיא
אסורה איסור גמור היאך תקנה ודמיא למא דפרקין לעיל
שאי קניינה לשם אישות, ואת"ל רההיא לאו פירכא היא, הא
עדיפה טפי דלא חזיא לאישות כלל, ומtopic הדוחק יש לי
לומר דלאו ק"ז ממש הוא אל לא שהקשו כסף שבכת ישראל
לכסף שבשפחה נגענית ונשאו בה ק"ז לחזק הדבר, וזהו
שאמרו גבי שפחה נגענית לא שיר בקנינו הכא שייר בקנינו
כלומר ואין מקישין כסף זה לכף זה.

דף י"א ע"א. מי אמרת ליסטים מזווין או מוכתב
למלכות הנהו קלא אית להו, **פרש"י ז'ל** וסביר וקיים, ואחרים
הшибו דהא תניא בפרק המוכר פירות (צ"ב ב') אומר לו הרי
שלך לפניך, ואני אומר זו סברת בן בג בג היא שהוא סוכר
הגיינו מושם דקלא אית לה למילחאת, והכי קאמר מאי אמרת
שהוא סמפון שאינו מצוי בעבדים ליסטים מזווין הנהו קלא
אית להו וסביר וקיים ואני מחק טעות, ו"מ קלא אית להו
ואין חוששן שמא ימצא ליסטים מזווין הואיל ומעתה אין לו
קול שאם היה בן היה לו קול, ומיהו לכשימצא בן לוחק אומר
לו הרי שלך לפניך שבודאי לא שמע שאליו שמע לא היה
לוחק. ואיל קשיא לך והא סמפון אחר בעבדים לדאמירין
בבבאה מציעא (פ' א') שפחה זו שוטה היא משועמתה היא
נכפית היא היה בה מום אחר ונספו בין המומין וכור' הרי זה
מחק טעות, ايכא למימר מומין הללו ניכרין הם מיד ואין
לחוש לשמא ימצא בה סמפון אחר שאין לה עכשו, וכי
קתני הרי זה מחק טעות בשלא ראה אותה, א"ג ראה ולא

בתרא (כל"ה א') גבי הוהא מוחזק לנ' דעתך ליה אח' ואמר בשעת מיתה דלית ליה אח' ואמר רב יוסף למאי ניחוש לה, ואקש' ליה והוא אמר רבי דאיכא סהדי במדינת הים דיידי דעתך ליה אח' ואמר להו הינו דרי' חנינא ואסיקנא לה נמי זילו חוושו לה, ואע"ג דחישיןן לקלא בפרק המגרש (פ"ט א') שאני הכא דכון דקדושי קמן נינהו מימר עיני רבן בהו ולא הו נמי שוה פרוטה בההוא יומא, ובכ' הא גוננא סבר רב חסדא דמבטליןן קלא, וקורוב לענין הזה מפורש שם בפרק המגרש, אי נמי קול שלא הוחזק בב"ד היה ואע"פ כן החשו כאן שקורוב הדבר, והכי דיק' לישנא דהא אמרו.

ואיכא ודלא גרטס הכא והוא אמרו ומפרשין כgon שanno יודעים בודאי דהו סהדי كان בשעת קדושין והם יודעים אם שוה פרוטה אם לאו שם שמו אותה מיד לאחר קדושין, וסבירא להו לרבן שמחניין להם עד شبאו ויתברר הדבר, ולאו מילתא היאadam כן אמרי פרשי הכא רבנן מההיא משפחה אי דאתו ואמרי שוה פרוטה פשיטה דפסולה ולאו מדאביי ורבא אלא רב חסדא גופה מודה, ואי דלא אתו להו כמי שלא היו שם עדים כלל שהרי אין אלו יודעים אם שוה אם לאו, אלא ודאי קלא הוה הכא ובלא קלא לא הוה חישיןן לה כלל, שאם באנו לחוש שמא הזול למה להו לרבן למימר והא ايיכא עדים במדינת הים ללא עדים נמי ניחוש שמא הזול, וכן בההיא דב"ב (כל"ה א') דכל מאן דמוחזק לנ' דלית לי' אח' אישתו מורתת לשוק וכל שכן כשהוא אמר אין לי אחים, אלא ע"כ לkul החשו.

ופירוש אם הקלו בשבואה משום דמנולה נפשה לגבי שבאי, ואע"ג דיעדי טומאה אמר כדאיתא בפרק האשה שנתארמלה (כ"ג א') אפיקלו הци לא חישיןן לקלא אלא אמרין מעולם לא נטמתה, שהזקה דמנולה נפשה לגבי שבאי ולא יכו עדים לעולם שייעיר על טומאתה, והתמס בכבא בתרא גרשין בנוסח עתיקי ובהלכות ריבינו הגadol ז"ל אם הקלו בשבואה דמנולה נפשה לגבי שבאי נקל באשת איש, ויש מפרשין אם הקלו בשבואה דאסיר לאו נקל באשת איש דאסיר חנק, ואינו מחור דכל דבדאוריתא לא שנא איסור לאו לא שנא איסור רטה כדארמין בפרק בתרא דיבמות (ק"יט א'), וליכא לפירוש נמי משום שכ' ומן שלא ראיינה שנבעלה בחזקת היתר קיימת, שאף באשת איש כל זמן שלא ראיינה שנתקדשה בודאי אתתא בחזקת פנואה קיימת והעמד אותה על התירה הראשון, וכל שכן בההיא דב"ב דכון דמוחזק לנ' דלית לי' אח' בחזקת היתר עומרת, ועוד שאם כן לא היה להם לומר אם הקלו בשבואה נקל בא"א שהרי אין חומרא של זו משום אשת איש ולא קולא של זו משום שבואה אלא מחמת החזקה, אלא ש"מ כדפרשנא וקולתה של זו משום שבואה שהיא השיא מנוולה נפשה מה שאין כן בא"א.

דף י"ג ע"א. *סבירה اي שדינא להו איה היינא בהו, איך דקשיא ליה וכיוון דדיןא קאמרה תשדינחו ולמאי ליה הרוי שלך לפניך, והראב"ד ז"ל תירץ כgon דאפקדרה ניחלה זמן ועדין לא הגיע הזמן, ואינו נכון שם כן הוה ליה למימר הци התחם בדפקדרה גבוהה עד זמן דאי שדיא להו

כسف דבר חשוב אף כלים דבר חשוב, ורש"י ז"ל אמר לאפקדר מדרשו אל דامر טענו שני מחתין והודה לו באחת מהן חיבר לכך יצאו כלים למה שהן, ואינו נכון דהא אמרין התם דייקי קראי כותיה דשםואל מה כسف דבר חשוב אף כלים דבר חשוב ואמרין נמי ושםואל איצטריך דאי כתוב רחמנא כלים ולא כתוב כسف הוה אמין מה כלים שנים אף כל שנים אבל דבר חשוב לא בעין כתוב רחמנא כספ. וعود דביהיא דשםואל ליכא התחם מאן דפליג וגט במסכת שבועות החליף ושינה הירסה ואמר אף כל גרטין ולא גרטין כלים ושם מפורש בפירושנו.

ושל דבריהם כספ מדינה. קשיא לנו וככלא הוא והוא תנן התקוע לחבירו נתן לו סלע רבי יוסי הגלילי אמר מנה ופשטנן בפרק החובל (צ' ב') בגמרא דמאי מנה מנה צורי, ונראה שככל כספ קצוב כgon סלע וכיוצא בו שהוא של דבריהם סלע מדינה הוא אבל מנה של דבריהם פעמים הוא מנה צורי פעמים מדינה, תדע דהתחם פרק שור שנגה ד' זה (ל"ז ב') תנן זה נוטל מנה וזה נוטל מנה ומה צורי קאמר ובכו למייפש מהתם דלא תני תנא סלע מדינה ולא פשוטה מಡקתי מנה שהוא מנה צורי, ויש לפרש מה שאמרו ושל דבריהם כספ מדינה איינו כלל לכל כספ שבדבריהם אלא אף כספ של מדינה, לפיכך כל שלא פירשו לך חכמים הוא מסתמ כספ מדינה שאתה חופש המועט ולפיכך לא פירשו לך ואם תפשת מרובה לא תפשת, ואם יש מקום ששנו כספ צורי אין זו קושיא ואינו יוצא מן הכלל.

דף י"ב ע"א. חישיןן שמא שוה פרוטה בmedi. יש אומרים דדורקא בדבר המתקיים שכון שאם נזדמן לו דרכ' למדי יכול להוליכו בידו ושם שוה פרוטה אף כאן הוה קדושין אבל בדבר שאינו מתקיים ע"פ שהוא שוה פרוטה במדי כאן איינו שוה כלום ואם חוליכנו למדי איינו שוה כלום והאיך נחש לקדושין, זה דעת הרמב"ם ז"ל המחבר, ולדבריו יכולין היו לתרוץ משנתינו דקtiny שוה פרוטה בשאיינו מתקיים אלא מילתא דרוייא לה ודקושטא היא נקט והדברים קרובים ונראין.

ואיני יודע אם שוה בודאי בmedi פרוטה והוא דבר המתקיים אי הוה קידושי ודאי, ומשמע לי שאינו אלא ספק שאין לקדושין אלא מקוםן ושותן בלבד, ואע"פ כן חשו לספקן, ולענין גזל הגר אהמר בפרק הגוזל (ק"ה א') דכפוחה משוה פרוטה אפיקלו בגולה קיימת אין צורך לילך אחריו דין חושין שמא תיקר ולא חושין נמי שמא שוה פרוטה בmedi ומיתיא אשם ומתחפער, אלמא אין לממן אלא מקוםן ושותן, אלא חומר הוה באשת איש.

ע"ב. הци גרטין אמר לי רבנן לרוב חסדא אמר איכא סהדי באודית דיעדי דההוא יומא הוה ביה שוה פרוטה, והכי פירושה דהכא אתחזק קלא במדינת הים איכא סהדי דיעדי דהוה ביה שוה פרוטה ואמר להו דלא אסירין לה עד شبאו עדים ויעידו שאין אוסרים אותה להמתין לעדים מפני קול כיווצא בה, וכן בההיא דר' חנינא קלא הוה בהו דאי עדים במדינת הים דיעדי שנשבית וטמא היא, ודכובותה נמי בכבא

* עי' מש"כ ריבינו בכ"מ מ"ט א'.

אבל לא בשוחחת. וראיתי מי שדקך מהותם דשתיקתך דלאחר מתן מעות ברשותך הם קידושי, ואני כולם.

ע"ב. הא דתנן האשה שהביבאה חטאתה ומתחה יביאו יורשין עלתה, הוא הדרין לאיש כגון זב ומוציא דמיית עולה וחטאתי, אלא נקט אשה ממשום דרישא רמתני באשה היא שנואה במסכת קינין.

ואמר שמדובר והוא שהפרישה מהיים, ואע"פ שהפרישה דוקא כשהברך חטאתה אבל אם לא קרב חטאתה לא יביאו יורשים עלתה שאין קודמת לחטאתי לעולם, וחטאתי לאחר מיתה אי אפשר, ואע"פ שפקע ממנו חוכת חטאתי, כיון שעולה זו לא הוקבעה לירקב בחיה אין מקריבין אותה, וכל שכן לרבי יוחנן דמומי לה שלא הפרישה מהיים שם לא הקריבה חטאתי אין מפרישין לה עולה כלל, ומיהו ר' יוחנן אפי' בשלא הפרישה עולתה וה"ה לשפרישה מוקן לה, דעת שתקרב חטאתה לא חלה עליה חוכת עולה כלל, שהחטאתי היא קבועה כדתנן (געיגים פ"ז מ"א) מצורע שהביא קרbone עני והעשיר או עשיר והענין הכל הולך אחר החטאתי, ואפי' למען דפליג החטם, הכא מודה מפני שהחטאתי קודמת לעולתה, ואיכא דקשיא ליה רתקני סיפא רמתני הביבאה עולתה אין היורשין מביאן חטאתה, משמעה היא היא עצמה אם לא מתחה תבאי חטאתה אע"פ שכבר הביאה עולתה, והוא אמרין בפרק תמיד נשחט (נ"ט א') וכי תימא بشקרבה עולתו ומיל קרבה עוללה קורת לחטאתי והתニア וכור' ואמר רבא שני עולות מצורע דרומנה אמר והעלת את העולה שהעללה כבר, טעמא דכתוב קורא הא בעלמא אסור, ואפי' בדיעבד לא משכחת לה, ויש שדוחק ולמאת שני מצורע דכתיב זאת תהיה דמשמע יעקובא, לפיכך הוצרך לרבות והעלת את העולה, אבל בעלמא בדיעבד תבאי חטאתי אחר עולתה, ורקה דהא אמרין בובחים [במנחות ה' אי] הביבא (asm) [חטאתו] ונשחט לא יהא אחר מරוק ברומו עד שישחט (החטאתי) [האשם] אלא תעובר צורתו ותצא לבית השופיפה, ואמאי אסור בדיעבד, دائ' משום זאת תהיה לאו אשחתה קאי, ומפרשים דמשום הכי אמרין שאם הקריבה עולתה תחוור ותבאי חטאתה, משום דגמرينן מצורע דכתיב ביה והעלת את העולה שהעללה כבר, ומיהו גבי אשם לא גמرينן, שדני חטאתי ועולה שככל מהחורי כפירה מהטאתי ועולה שבמצורע, ואין דני אשם וחטאתי מעולה וחטאתי, והכי וראי משמע הדברים בפרק תמיד נשחט דבר כל מהוסר כפורים אמרין, עיקר.

והראב"ד זיל פירוש שם במסכת קינין דהאי הביבאה לאו דוקא הקריבה, אלא שהפרישה, וריש מאכון דאפרשת' איקבעה לה, והוא דאמרין גבי מצורע עני שהביא קרבן עשיר וכור' נמי בשעת הפרישה הוקבע, ואע"ג דתנן במסכת בריתות (כ"ז ב') הפריש' כשבה ונסתאה אם רצה כייא בדמייה עוף, ועלמא לא הוקבע בעשירות משעת הפרישה, אני התם שאינו ראוי להקרבה, אבל אם ראוי להקרבה, שלא אירע לו דבר אחר, משעת הפרישה הוקבע.

והא דפסק רב פפא הלכתא מלאה על פה גובה מן

מחיביכא בהו, שאין פשוטה של בריתא בפקדון של זמן כדי שיאמרו מי דמי, דהא דמי ודמי, אלא אם כן מפקת לה לביריתא מפשטה והצעה, אלא ה"פ' בשלמא הכא אהיה טעה וסבירא אי שדין להו מחיביכא בהו אבל גבי קדושין כולחו ידען דלא מחיביכן ואם איתא דלא ניחא להו תשדיניהן, ופרק רב אחאי הא נמי לא גמرين נשוי והיינו דקאמרין סברה אי שריניא להו מחיביכא בהו, ולא אמרין אי שדייה להו מחייב בא בהו, שאין זה מן הדין אלא שהוא סבורה כן.

ולי נראה דודאי בפקדון אי שדייה להו מחייב בא בהו עד דאמרה ליה תא שkill פקדון מיד ליד ואמר לה לא מקבלנה דברת בכינש דרייה להו ואמרה ליה הרי שלך לפוניך, ואנן לא דיקינן עליה דasha משום דלא *טענה, דאי הכינש הויה לה למימר ליה לא בעינה בקדושיך, אלא משום שתיקה ועיכוב המעות אתינן עליה, ובודאי בשתייה אי שדייה להו מחייב בא בהו בפקדון.

ואסקין חוושו לה, וא"ת בלאו היכי נמי חישין לה מדרשモאל, חפסוט דליתא לדושמואל, ויל' חוושו לה לדרב הונא אפלו היכא דלייא למייחש לדושמואל, כגון שלא יבב לה מעיקרא מיד אלא שדייה לה כסף מעיקרא לתוך חיקה וחוזר ואמר התקדשי לי בו, ולאו אעוברא דציפתא שדורו, דהחתם בלאו דרב הונא נמי חישין מדרשモאל, אי נמי האי גברא לאו בציפתא קדיש בפיורש אלא סתם אמר לה התקדשי לי בזה וכשנטלה ואמרו לו הא לא שוה פרוטה, אמר להו אני תקדוש בר' זוזי דאית בה אמרי, ומשמעו ולא בה, א"נ דפריש ולא בה, ואע"ג DSTמא בו ובמה שבתוכו משמע כיוון דפריש מיד גלי אדעתיה דהיכי אמר מעיקרא.

ומיהו גילויי דעתה בתה קדושין לא מחווור לי כיון שלא מצי הדר בה, אלא יש לומר DSTמא בו ובמה שבתוכו משמע אבל בו בלבד לא ניחא ליה דתקדוש, דאייהו לקדושי זראי אכון ולא לקדושין ספק דפחות משווה פרוטה, שלא ניחא ליה בקדושין דספק דאגידה בה ולא יבב ליה לא הר ולא אחרית, וכיון דאייה לא מיחס ספק דציפתא, וקסבר רבא הילך לכיא למייחש לקידושי ספק דציפתא, DSTמא, ומתריצית DSTמא שתייה לכיא למייחש לד' זוזי דביה, ואע"ג DSTמא מעיקרא לקדושין דציפתא סברה לית בהו שוה פרוטה ולאו כלום הוא אבל זוזי לאו לשם קדושין קבלתינהו. והרמב"ס זיל כתוב חושין לה משום ציפתא ולאו משום שתיקתה במועות, ושם גרסא אחרת מצא לו.

ומשמע דבשתייה דלאחר מתן מועות בפקדון אפלו שדייך אין חושין לקדושין, ואע"ג דאמרין בפרק ב' (מי' א') האומר לאשה התקדשי לי בפקדון שיש לי בידך והלכה ומצאתו שנגנב או שאבד אם נשתריר ממנה שוה פרוטה מקודשת, החטם כשמורה אין, ואע"ג דקטני מקודשת סתם לא בא לומר לך ששתייה מועלת כלום דהחתם לאו בעיקר דין קדושי סתם ושתייה הדברים אמרום כדי שיפרש רצחה מקודשת לא רצחה אינה מקודשת, ולא בא אלא למדרך דין קדושין בפקדון ומלה, ולעלום כשרצתה ואמרה אין, אבל כאן דקטני רצחה מקודשת לא רצחה אינה מקודשת משמע

* כה בדף י, וכן בחוי לב"מ דף מ"ט, אבל בכתי כתוב: טעה.

כל מולה על פה, ואפלוגתא דרב ור' יוחנן קאי ואינו בתורייתו פליגי, ועוד דהא למ"ד שעבודא לאו דאוריתא אפלו במלוה בשטר מון התורה לא גבי, והכי איתא בסוף גט פשוט, ובתשובה לרביינו האי גאנן ז"ל התם הכי אמר אפי' תימא שעבודא לאו דאוריתא דין הוא דילגבי מיתמי משום נעלית דלה.

ואחרים אמרו אמרו דרב פפא לא נכוון אלא לפסוק הלכה שגובה מן הירושים ואני גובה מן הלקוות, ואמר הכא אפי' למאן דאמר גובה מן הירושים משום שעבודא דאוריתא, עפ"כ אינו גובה מן הלקוות דתקיינו רבנן אדרוריתא, והחט נמי אמר אפי' תימא שעבודא לאו דאוריתא ולפיכך אינו גובה מן הלקוות, גובה מן הירושים משום תקנה, ולא תקנה בלקחוות משום דלית ליה קלא, א"ז התם סברא דעתשה, וד"ת ז"ל פ"י שאלו מן הסברות מהתחלפות בחלוּף המסכתות, והם כמו איכא דאמר, אבל מפני שלא נשנו לאחר לא נאמר בהם איכא דאמר, והרבה כתוב ביצא בה לפה דעתו.

ומסתברא דהילכתא שעבודא דאוריתא, חדא דרי יוחנן ור"ל הכא סבירה להו, וכל ר"וי וריש לקיש בהרי רב ושותיאל הלכתא כוותיהו, ועוד דרב הונא בריה דרי יהושע פליג אהיהיא דאמר רב פפא פריעת בעל חוב מצוה ויתמי לאו בני מייעבד מצוה נינהו, ומשמעו משום דס"ל שעבודא דאוריתא, ולאו מצוה גרידא היא, וסוגין בפרק הנזקין (ני א') בשעתה דشرط חוב היוצא על היהודים אעפ' שכח בו שבנה נמי משמע ודבבא סבר שעבודא דאוריתא, ذקאמר נזקין דנייהו מן התורה בעידית מיתמי, ובכלל חוב דנייה בזיבורית מן התורה מנייהו, ואלו למאן דאמר שעבודא לאו דאוריתא כלוחו מיתמי לא גבו כלום מן התורה, והוא דאקשין בפרק הגוזל קמא (ק"ד ב') וכי איכא אחריות נכסים Mai hei molah על פה היא וכיו' הכא קאמור תקשי למ"ד אינו גובה מן הירושין, אבל רשי ז"ל כתוב שם דआ"ג דפסקין גובה מן הירושין כדי שלא תנעל דלה בפני לוין, אבל שאר חוב דלאו מולה לא מחוור דמשמע דאפיילו לההוא לשינא לא פלוג רבנן אלא בכל חוב ואפילו גזילות גזין מן הירושין, וביריש פרק הגוזל זוטא (ק"א ב') תנוי רב הושעיא אם הניח להם אביהם אחריות נכסים חייבין לשלם, וק"י"ל התם כויתה, ושמיעין מינה שאף גזילה גובה מן הירושין אי משום דלא פלוג רבנן, אי משום דהילכתא שעבודא דאוריתא, וכן עיקר כדעת רבינו הגודול ז"ל.

אלא מודאמר וחמנא אלמנה לכהן גדור אסירה מכלל דלכו"ע שוריא, קשיא אין ולימא לייה כי אמר רחמנא אלמנה לכהן גדור אסורה ביבמה דלכולי עלמא שoria, וא"ת בלאו הכא נמי אסירה ליה, דילמא באלמנה מן האירוסין, א"ז לעבור עליה בלאו ועשה, וכן דחאה ביישלמי, ואני יודע למה לא אמרו כן כאן בגמרה דילן.

לכ"ע בעשה, פרש"י ז"ל וכתיב ושלחה מביתו יצאה והלכה והיתה לאיש אחר, בגט ולא במתה, ולא הבא מכלל עשה עשה, ואני מחוור לפ"י שהוא צריכים בגמרה לפרש כן

הירושין ואני גובה מן הלקוות גובה מן הירושין שעבודא דאוריתא, הו ביה רבנן קשייש ז"ל מהא דאמרין בשלחי פ' גט פשוט אמר רב פפא הילכתא מולה על פה גובה מן הירושין כדי שלא תנעל דלה בפני לוין, אלמא שעבודא לאו דאוריתא, ופרק בה רבינו הגדול ז"ל דהחתם ה"ק משום כדי שלא תנעל דלה בפני לוין אוקומה אדרוריתא שגובהה מן הירושין שעבודא דאוריתא, וזה הפירוש אינו מספיק לפיק קושיתינו כהונן שאם כן למה הוצרך לומר כן שימושים כדי שלא תנעל דלה בפני לוין אוקומה אדרוריתא, בלבד טעם זה נמי אדרוריתא קיימת, שאין חכמים יכולים לעkor דין תורה 30.07.2018 חזרה, וכאן אין טעם שייחו צרכין לעkor דין תורה בשכלו, זא"ת לדידן נמי למה אמרו ואני גובה מן הלקוות דלית לי קלא, לימה משום שעבודא לאו דאוריתא, לא קשיא דגביה לקוות יש לומר שיגבה מהם כדי שלא תנעל דלה בפני לוין אעפ' שהוא גובה מדין תורה, כמו שאמרו במלוה בשטר למ"ד התם דבר תורה אינו גובה וauseפ' כן חששו לתקנת לוין ועקרויה לדין הלקוות מן התורה מפני תקנתן של לוין, לפיכך הוצרכו לומר דוידיון דלית לי קלא יש לנו להעמיד לקוות כדרינן שזכתה להם תורה, ולא לתקן עליהם ולהפסידן מפני תקנתן של לוין, אבל בירושין וראי כיוון שמן הדין חייבין לפרט פשיטה לצרכיון לפרעוע דליך למחיש בהו קלא, ולמה הוצריך לומר כדי שלא תנעל דלה בפני לוין, אלא ש"מ שעבודא לאו דאוריתא.

ועוד דבר פפא' הוא דאמר (ערclin כ"ב א') פריעת בעל חוב מצוה ויתמי לאו בני מייעבד מצוה נינהו, אלמא שעבוד נכסים אינו מן התורה, ובמסכת כתובות (פי א') נמי אמרו ליה לרוב פפא לדידך דאמרת פריעת בע"ח מצוה אמר לא בעינא לਮעבד מצוה Mai, כלומר לדידך דפלגית גבי יתמי ואמרת פריעת בע"ח ליתיה משום שעבוד נכסים אלא מצוה, ויתמי לא מיהיבי בה, בדידיה נמי כי אמר לא בעינא למייעבד מצוה Mai איתך לך למייעבד ליה, אמר לי' כהניא בגון לולב אני נוטל סוכה אני עושה מכין אותו עד שתצא נפשו, כלומר וכאן נמי כופין אותו בין בשוטין בין במילוי דאחרמתה רשומות, אלא שאין יורדין מן התורה לנכסיו, ומה שכחוב בתורה תשלומיין בנזקין ושומרין לומר שהוא חייב לשלם ובית דין כופין אותו על מצותו, ואפשר שב"ד יורדין לנכסיו מן התורה, וזה היא כפיה שלו במצווה זו, ולא מיתמי ההיא Dolob אני נוטל מכין אותו לא לומר שכופין על מצות עשה, וזה פירוש אותה שיטה, מכל מקום למדנו לרוב פפא שעבוד נכסים לאו דאוריתא.

ור"ח ז"ל כתוב הא דאמר רב פפא מולה על פה וכי שעבודא דאוריתא בהא קיימת, משום דעתך הילוקתן של רב ושותיאל ור' יוחנן ור"ל בעולט אשה שמתה שחיבת מן התורה, דהא בהדייא אמר רב פפא בסוף גט פשוט גובה מן הירושין שלא תנעל דלה בפני לוין, פי' לפירושו בהא וכיוצא בה, כלומר בכל מלה הכתובה בתורה דכמאן דכתיב בשטרא דמייא, הו שעבודא דאוריתא, ולא דאיך דא"כ לא הוה לי' לימי הילכתא מולה על פה דמשמע שהוא כולל

בדיני ממונות אף"י בן גור וגירות כשר, וחליצה כדיני ממונות דמי שחררי היא בשלשה הדיווטות, כך פירש שם רשי"ז ול', וכבר פירשנו באורוכה בפרק החולץ (מ"ה ב') לדעתו ולדעתה הר依"ף זיל', ונוטחית דכתיב בהו ולא ב"ד של נקרים שבוש הוא דמוала המשפטים אשר חשים לפניהם נפקא ולא לפני נקרים ובכ"ז מצות חיליצה (ק"א ב') מפורש דאמר רב שמואל בר יהודה הותם תנינא ולא ב"ד של גרים ואג גר אנא.

דכתיב גורל וחוקה, מפורש במס' חולין (כ"ד א'). ע"ב. מתני' וקונה את עצמו בשנים ובוביל ובגרעון כסף, אי קשיא וניגנו נמי שטר שקנה את עצמו בשטר שחרור כדרתニア בגם', וא"ת תנא דמתני' סבירא ליה עבר עברי אין גופו קני והרב שמחל על גרעונו גרעונו מחול, אי אפשר מראמיין בפרק הגוזל ומאליל (ק"ג ב') רבא לטעמי' דבר עבר גוףו קני, ולקמן בפרקין נמי אמרין הци, וא"ת מתני' סברה אין גופו קני מנא לך דרבא סבר גופו קני, שאע"פ שאמר בברייתא זאת אומרת, לפרשנה קאמר ולאו משום דס"ל הци, ואדרבא הוי לו למייר לא סבר לה, דלא שביק מתני' ואמר כבריתא, ואיכא למייר כי כתני מתני' יציאות בע"כ של אדון אבל שטר ודמעתו אין, בעל כrhoו לא, לא כתני.

גם' הויל וכל קניינו בכיסף, פרש"י שלא נאמרה בו משכחה במטלטlein אלא בישראל דכתיב בהי מיד עמידך עד שימשוך מיד ליד, ו/orית זיל' הקשה הא קי"ל' כרבי יוחנן דאמר ד"ת מעות קוננות ודורייש לעמיטך מעות קוננות הא לנכרי במשכחה, והו קשיא לה הא דарамין בפ' השולח (ל"ח א') נカリ ישראל מןין שקנה בחזקה שנאמר וישב ממנו שבין פירש דה"ק כל קניינו של נカリ בעבד עברי אינו אלא כסף, שאין שטר קונה בנכרי, דמהיכא גמר לה מאמה העבריה, ואמה העבריה בנכרי ליתא, דלאו בר יעור הו, וא"פ' למאן דאמר (י"ח ב') מוכרה לקרוכים שאני התם משום דבעלמא בני עורד נינהו, ועוד דאמר רחמנא מה אחרית מקניא בשטר אף זו, ואחרות בנכרי ליתא שайн קדושין לנכרי, ועוד שאין מיחידין לו ערוה, הילך אינו קונה עברishi בשטר, ומשכחה בעבד עברי אף לישראל ליתא, וא"ת בחזקה, אין נカリ קונה ישראל בחזקה אלא במלחמה דכתיב וישב ממנו שבין, ולא נカリ נカリ, דהא [דר]арамין עמן ומואב טיהרו בסיכון במלחמה הווה, תדע שחרי אף קורע קנו ואע"פ שאינה נגוזת, נמצאת אומר כל קניינו שבעבד עברי בכיסף.

ולי נראה דחזקה בנכרי כחזקה בישראל ואינו קונה אלא בכינוי דכתיב אותם בחזקה ולא אחר בחזקה. ונカリ ישראל דарамין בפרק השולח הינו עבר כנעני, וכן ישב ממנו שבין אמרו רבותינו זיל' שפהacha אחת היעתה, והכי ממשעו להו וישב ממנו שבין שהיה בידם של ישראל.

ואפשר לפреш כפרש"י זיל' ואלי בא דריש לקיש, ואע"ג דלית הלכתא כתיה מקשין אליבא דידייה סתם, והכי קאמר הויל וכף קונה לו בכל דבר בין בקרע בין במטלטlein קונה לו אף בעבדים, כי היה דарамין בפרק האשה שנתרマルה (ט"ז א') וככין דרוב נשים בתולות נשאות כי לא אותו עדים

במסקנא ולמייר בהאי עשה מא דרשין בה, אלא שאין זו הדרשה שנייה בשום מקום, וושלחה מצרך צrisk, ואחרים פירשו מדקתייך ודבק באשתו ודרשין בסנהדרין (ג"ח א') ולא באשת חברו, וא"ת והא בבני נח כתיב ומחייבים, אכן לא למכור בטהרה לממייר, וכי כתוב נאמרה לבני נח ונשנית בסיני, ולזה ולזה נאמרה, וכי כתוב רחמנא דאלמנה לכלהן גדול בלאו, הא לכ"ע לאו בלאו, אבל בעשה דאית בה קיימא שכן בפטולי המוקדשין, ולידי משמע דהאי עשה לאו דוקא אלא בא לומר לך שלא מצינו שהтирיה תורה אשת איש לאחר מיתה, וכיון שכן אסורה היא, לפי שהיתה בכלל איסור ולא הותרה לממייר, וצריך היה מניין להתריה לממייר, וכי חימא היכן מצינו שהקהליה תורה באיסור ולא התריה אותו לממייר, מצינו בפטולי המוקדשין כן, ואע"ג דהיהם קראי קא דרשין דזוכה ולא גיהה בשור ולא החלב, אנן הци קאמרין דכיוון דכל דאסור רחמנא צריך פ██וק אחר להתחרו, אע"פ שהתר מקצת והקל בו, אינו בכלל היתר, מהחר שמצוינו שנגה תורה בשום מקום להקל ולא להתייר.

30/07/2018 08:28

אמר רב אש"ד דדים לא איקרי אחר, איכא דקשייה ליה והא אמר רב אש"י גופיה (כתובות פ"א א') אהא דתנן לכשנתשי לאחר תעטלי מה שכתוב ליכי דדים נמי כאהר דמי, ומפרקין דה"ק יבם בלחוד לא איקרי אחר דאי מיכם קאמר פורשי הוה מפרש יבם, אבל בכלל אחר הוה, ומקשו עליה מהא דарамין פ"ק דסוטה (ה' ב') והלכה והיתה לאיש אחר לאחר ולא ליבם, אלא יבם לאו בכלל אחר הוה כלל, ולא קשיא דהיהם קרא דרשין, דאחר יתרה הוא למדרש ולא ליבם, אבל יש בכלל אחר הוה ונכוון הוה זה, ולישנא אחירינה אמרי לה דלשון תורה לחוד ולשון חכמים לחוד, ולא מחווור דאם איתא דבלשון תורה אחר ולא יבם, הוה לנו למייר גבי כתובה לא ניתנה כתובה לגבות מחיים דדים, דאחר ולא יבם, לפי שיד בעל השטר על התחתונה, וכל שכן למדרש בלשון תורה, ואפשר לי לפרש דהא דарамין הכא חדא דדים לא איקרי אחר, במקומות זה קאמר, לפי שהتورה באת להפחיזו לחזור לו פן ימות במלחמה ואיש אחר יקח את אשתו, ואי יבם קאמר, היא הנותנת לו שלא יחוור, שאם ימות ויבם יבם את אשתו לא ימחה שמו, והוה ליה למייר פן ימות במלחמה ותו לא, אלא ודאי אין אחר הכתוב כאן יבם.

דף י"ד ע"א. לדתני רב שמואל בר יהודה בית דין של ישראל ולא ב"ד של גרים, איכא דקשייה ליה תיפוק לי מדכתיב מקרב אחיך חשים עלייך מלך כל משימות שאתה משים לא יהו אלא מקרב אחיך (יבמות מ"ב ב'), לא ת קיש דאפיו דאמו מישראל קאמרין,DOI משומם מקרב אחיך כיוון דאמו מישראל מקרב אחיך קרינא בה והכי אמרין ביבמות (ק"ב א') לעניין חיליצה עד שייהו אבוי ואמו מישראל מ"ט תרי ישראל כתבי כלומר חד לרביי הדיווטות ועד למעוטי גרים, ומדאיצטיריך מיועטא לגרים שם אפי' אמו מישראל, دائ, חיפוק ליה משומם דבעין מקרב אחיך, ורש"י זיל' גורס שם Mai טעמא בישראל כתיב, ופירש משומם דבישראל ממשען מכל צדייו, دائ משומם מקרב אחיך דוקא בדייני נפשות אבל

ואין כ�ף למה לי, ואיכא למימר א"כ נימא اي מה זו יוצאה בכסף אף אחרת תצא, ואם אינה יוצאה, דמייטה רחמנא, אף לענין קניתה אין למודד זו מזון, ואי קשיא תניח אמה העבריה ועובד עברי שמכרווה ב"ד דאיתקש שנקניין בשטר, מוכר עצמו מנא לנ' למאן דלא ילייף שכיר שכיר, לא קשיא דהא לא קים לנ' מילטא דלא אשכחן מאן דלא דריש שכיר שכיר, ומיעיקרא כי אשכחן מחד מהנהן תנאי דלעיל אשכחן והשא אסיקנא דכלוּהוּ דריש שכיר שכיר.

והא דאמרין שטר הויה ליה לרוביי שכן מוציא בכת ישראל, ולא אמר שכן קונה בכת ישראל דהוה לה אישות והכנסה מאישות והכנסה, משום דשטר קידושין קונה כתובו, לפיך ובו אוthon מגט שהמקנה כתובו, דומיא דשטר אמה העבריה שהאב כתובו, והכי קאמור מסתברא שטר כיווץ בזה הויה ליה לרוביי שכן מוציא בכת ישראל.

זאת אומרת עבד עברי גופו קניי והרב שמחל על גרעונו אין גרעונו מהול. יש מפרשים דהכי אמר עבד עברי גופו קניי לגבי הרוב שמחל על גרעונו שאינו מהול, אבל לא שהיא גופו קניי למילוי אחריני, שהרי אין ידו כדי רבו במציאות וביעור ובפדיון מעשך כדי שאנו יוציא במציאות בלא שטר, היכן מצינו קניין מעשה ידיו שאנו יוציא במלילה בלא שטר, שאפילו כנעני צרך טבילה ואם קדם וטבל לשם בן חורין קנה עצמו בן חורין, אבל כך נהאה ל' דכינוי דשני קניין הן בעבורות, אחד קניין ממון והוא קניין דמעשה ידיו, ואחד קניין איסור שהוא אוטרו בכת ישראל וпотרו נפקע בדיבור, דומה הגוף הזה הוא המציגו גט היהירות ואני נפקע בדיבור, דריש ת"ק לו ולא למוכר עצמו, אייכא למימר אי סבירא ליה لكنני אישות שהוא צרך גט להתריר, וממנו הוא למד, לפיך אמרו שאף עבד עברי יש לרבו בו קניין איסור, שהרי מתייר בשפהה הנענית, ואין קניין איסור נפקע בלא גט, בין באישות בין בעבודות, הילכך הרוב שמחל על גרעונו אין גרעונו מהול אלא הויה ליה כمفקר עבדו שצרך גט שחזור, וכן קניין הגוף האמור בפ' השולח על זה הדרך הוא פירשתי שם, וראיתי להרaab"ד זיל' במתכח גיטין שהעמיק בדברים הללו ולא עלו בידו כהוגן, ואין לי להאריך.

אי משות מיתת האדון לאו שיורא הוא. פ"י דחווי מריחי ליה מהא, משום דעתך לאן בכל מקום לדוחוק מותני ומותניתא טפי מלימיד דשייר מידי, כי ההיא דאמרין בכתובות (מ"א א) ובפ"ק דב"ק (ט"ו א) אי משות חז"י כופר לאו שיורא הוא הא מנוי ר' יוסי הגלילי היא דאמר תם משלם חז"י כופר, אלמא דחקינין ומוקמינן מותני אליבא דיחידאה ולא אמרין שיורי שיר, וכן בפרק בתרא דסוכה (ג"ד ב') אי משות ערבות הפסח לאו שיורא הוא הא מנוי ר' יהודה היא והאי תנא סבר לה כותמי בחדא ופליג עליה בחדא, וכן במסכת כתובות וככבה מינין (ל"ח ב') ומגיהי ספרים הגיהו במסכת כתובות וככבה קמא ואידך, ומפרשיה לה דקשייא למאן דאמר פלגא נזק אמן מא שיר דשייר חז"י כופר, ואין צורך לכך דהא שיר חז"י דמי עבד דחט פטור ומועד חיב, ומיהו אע"ג דחדחנן בעלמא לאו שיורא הוא לא קשיא דהא מ"ד פלגא נזק אמן לא מפרק ממשום ההיא דחויא, אבל בשמעתין הינו טעם

אי הו, כלומר ניזיל בתר רובה, ואע"ג דקיים לנו כשמואל אמר אין הולcin בממון אחר הרוב, מקשין לה החט אליבא רב דאמר הולcin בממון אחר הרוב כדאיתא בפ' המוכר ר' רות (ע"ב ב') ולקמן בפרקין (נ"א א) את וחמור הוא קשיא ליבא דחד והרבה כיווץ בהן.

מלמד שמדובר פדינה ויצאה מסתמא בכסף קנהה, ואני מהוו שמדובר פדינה ויצאה מסתמא בכסף בתורת דמים, ומדימה אם אמא דקニア בשטר נתן בה כסף בתורת דמים, גראעת ויצאה, לפיכך פי' ר' ר' זיל' שכשם שקונה את עצמה כסף כך נקנית בכסף, ובדין הוא דמצוי למימר אמר קרא אם אהרת מה אהרת נקנית בכסף אף זו נקנית בכסף, אלא לא עדיפה ליה למימר, دائ' מהתם מצא לו המקשה סיוע. הקשות אשכחן אמה העבריה האיל ומקדשה בכסף מקニア בכסף, דעיקר קנייה זו מקדושין אתה למד. ולא תיקשי השתא דכתיב אהרת למה לי והפדה, דופדרה לאו לקניה בלחווד איצטיך, אלא לגופיה למד שמדובר פדינה ויצאה.

יליף שכיר שכיר, אי קשיא וניליף שכיר שכיר מה נמכר לשישראל נקנית בשטר אף של גוי נקנית בשטר, כבר פירושית דכינוי דמאמה העבריה ואחרת נפקא לנו, וגוי ליתיה באחרת ולא באמה העבריה, לא אפשר כן, וכן אתה אומר למאי דאמרין וי"ו מוסיף על ענין ראשון וילמד עליון מתחthon, ולא אמרין יימדר מהthon מעליון לנקנות בשטר.

דף ט"ו ע"א. ואידך בעלמא נמי לא סבירא לנו כר' נתן, תמייא לי ולימה מדסבירא לי' כר' נתן אף בז, לפיך דריש ת"ק לו ולא למוכר עצמו, אייכא למימר אי סבירא ליה הци עדיף ליה למدرس לו ולא לבעל חובו, דהוי מייעוטא בדידי' ומקיימה ביה ג"ש דשכיר שכיר, מלמדרש לו ולא למוכר עצמו, דמייעוטא לאחר, ומיבטלא מניה ג"ש, ומהו אפשר דר' נתן סבר לה כת"ק דדריש לו ולא למוכר עצמו, וס"ל לו ואפי' לב"ח מדסבירא לנו בעלמא הци, תדע דהא קייל' כר' נתן, דאמוראי סבירי הци במסכת כתובות (ט"א), ובמסכת פסחים בפרק כל שעה (ל"א א) ובמקומות אחרים, וליכא לאוקמה כר' אליעזר, דשותה הוא ויחידה הוא.

הא אין הכתוב מדבר אלא בנסיבות וכי' מאי משמע, יש מפרשים נימא אייפכא ושב אל משפטו בנסיבות, ושבתם איש אל אחוזתו במכוותו בית דין, וקשייא לי' מכירה נמי דבר שנוהג באיש ונוהג באשה הוא, ובע"כ נמי בגניבתה, וניחא ליה מכירה נמי איתא באשה, דהא אינה נמכרת דומיא דמכירת ב"ד איתא בה, שהרי אב מוכרה, אבל רציעה ליתוי באשה כלל, ולא מהוו לן הא פירושא דמאי נפקא לנו מניה אי מפיק לה, מ"מ חד למכוותו ב"ד וחדר נרצע, אלא ימא בשדה אהזה כתיב כפשתה זקרה, ואי מיתר לך, דריש להו לרובוי מיד בשרה אהזה, אבל נרצע ימא נקנסיה ולא ליפוק כלל, דכתיב בהדייא לעולם, ומפרקין איזהו דבר שנוהג באיש ונוהג באשה ע"כ רציעה.

דף ט"ז ע"א. הקישה הכתוב לאחרת, אי קשיא ונימא נמי ומה זו נקנית בכסף אף אהרת נקנית בכסף, קייחא קייחא

המדחי ר"ל במא דדוחנן לאו שיורא הו, משום דעתה ליה פירוקא עדיפה מיניה, ויל' שאין זו דומה לשאר אלו, דודאי מיתת ארון לאו שיורא הוא כלל, ולא לדוחות אמרו אלא בטענת בריה.

ע"ב. הא דתניא ר' שמעון אומר ארבעה מעניקין להם שלשה באיש ושלשה באשה, פרשי זילDKSD שלשה באיש שהו היוצאים בשם ויבול ונרצע שיווץ במיתת הארון, ושלשה באשה שנים ויבול וסימניין, ואית הינו ת"ק, איכא למימר פירוש קא מפרש למדך שאין סימניין באיש ואין רצעה באשה, ומיהו קשיא לן היכי קס"ד להרצוי ואין אתה יכול לומר ארבעה באחד מהן, הא איכא ארבעה באשה, שנים ויבול ומיתת האדון וסימניין, ואית קס"ד שאין קונה עצמה במיתת ארון, כי אמרין ליקמן היכי נמי מסתברא, זהה לנ למימר דעתך כן הוא, ועוד דהוה לנו לפירוש ואם איתא משכחת לה באשה ארבעה שהרי אינה את עצמה במיתת ארון כדתניא וכבר, דכיון דמעיקרא קס"ד שאינה קונה ועכשו אנו אומרים שקונה, היה לו לפרש ולא לסתום, ויש לדוחוק ולפרש דמעיקרא קס"ד שלשה באיש רצעה ומיתת ארון, ושלשה שבאה שנים רצעה בין שאנן של רצעה ומיתת ארון, ואלו יוביל כיוון דלית בה יכול של רצעה לא קתני, ולבסוף נמי אמרין ה"ג מסתברא דמיתת ארון לא קתני, דאי קתני לי', ארבעה באשה משכחתה לה, שהרי מ"מ יוביל נהוג בה.

קשה לי רב ששת אמר לא אקש' מרישא דקתני מיתת ארון והויא תיובתה דר"ל למורי, ואי גמ' אוותבינהו חרוייהו הוה אמריא אורחא דתלמודא הוא, אלא השתה דרב ששת אקש' מסיפה ושתיקליה, קשה אמר לא אקש' מרישא דאסיקנא תיובתה, איכא למימר בוריתא אהורי היא והא לא שמיעא ליה.

ק"ו פריכא הוא מה ליטניין שכן נשנה הגוף, ק"ל אכתי איתיה לק"ו ומה סימניין שאין מוציאים מרשות אב ע"פ נשנה הגוף מוציאין מרשות ארון וכור' וואו ק"ו לאו מסימניין אמרין סימניין שמויציאין מרשות ארון מפני נשנה הגוף הוא, ואיהו קטנה ובן נערה לא זבן, ואיהו נמי קטנה ובין ליה ולא נערה, שאין מכירה זו עלילית, שהרי מכל מקום סופה לצאת מרשות שניהם בכגרות, הלכך לא מכירה אלא בעודה כמות שהיא היום, אבל מיתת אב שלא נשנה הגוף לא, ומרשות אב אינה יוצאה בסימניין, דאב ממילא הוא זוכה, ואין שנייני גופה מוציאה מזוכתו הראשון שזכה לו תורה, ומצתתי בפר"ח זיל שפירים כן, נשנה הגוף מקטנות לנערות, ולפיקך יוצאה, דאמרין קטנה מכר ולא נערה, אבל במיתת אב, הגוף במקומו עומד שהרי קטנה היא עדיין ע"כ, והוא אמרין בריש פרקיין ר' אי ומה סימניין וכור' בגרות וכור' משום דכברגרות נמי נשנה הגוף כדתנן בפרק יוצא דופן (מ"ז) צמל כיוון שבגרה וכי איזהו סימניה משעללה הקטנת החדר, ושאר הסימניין השינויים שם.

ואכתי לא ניחא לנו דהא שנים ויבול שאין מוציאין

מרשות אב, מוציאין מרשות ארון, ואיכא למימר דפרקין הכי מה לשנים ויובל שכן מוציאין בעבד עברי, ואית סימניין יוכחו ותודה רינה ותיתיב מה הצד, משום דaicא למיפרך מה להצד השווה שבhem שכך מוציאין בעבדות תאמר במיתת אב שלא מצינו שתוציא בעבדות, ואע"ג דהיא גופה בעין למילך, כל כמה דלא גמרין לה פירכה היא, כך מצאתה בתוספות.

וניל' בקושיא ראשונה דק"ו דריש לקיש מיתת ליטניין פריכא הוא ודאי, ואיך אמר ומה סימניין שאין מוציאין מרשות אב ע"פ נשנה הגוף הויל' ק"ו מאוב לארון כלומר ומה במקומות שאין אב מוציאין אדון מוציאין מקום שאב מוציאין אינו דין שאדון מוציאין, ולזה הק"ו אין דין מיתה להוציאין אלא במיתת דנפשיה כגון במיתת אב מרשות אב ומיתת ארון.

מרשות ארון אבל מיתת אב מרשות ארון לא. ואין לרבה אלא שכר בטלה בלבד, איכא למידק קשיא הא לרבעה אמר בפרק שנים אוחזין (ע"ב ב') במגביה מציאה עם מלאכתו פירוש כי אמרין מציאות עבדו ושפחתו הרוי אלו שלהם במגביה עם מלאכתו שכון שהוא עוסק במלאכתו של בעה"ב ואינו בטל ממנה מלאכה שנייה שלו היא, אבל בביטול העתקה העתקה ממנה כלל של בעל הבית היא, והיאן אמרו כאן אין לרבה אלא שכר בטלה בלבד שאלו נתבטלה אדון בעי' ליהו, איכא למימר רבי מוטיף החתום ומורה אדרבי יוחנן דאמר בעבד נוקב מרגליות שאין רבו רוצה לשנותו למלאהacha אחרית הרוי אלו שלו, אלא שרבעה הוסיף ואמר אף בכל עבד נמי משכחתה לה במגביה עם מלאכתו, ובריתא זו לרבי יהונתן ורבא בנוקב מרגליות וכיווץ בה, ומיהו לר' פפא ניחא טפי דאמר כי אמרין מציאותו לבעל הבית כגון שכורו ליקט מציאות ואי לאו הני הורי אלו שלחן, ומשמע נמי דהלהכתא כותיה וכן פסק שם ר'ח זיל.

דף י"ז ע"א. יכול אף חלה ת"ל ובשביעית יצא. פי' יכול שיכשם שאתה אומר שם ברוח משלים יכול אף חלה בלא ברוח ישלים ת"ל ובשביעית יצא מ"מ אבל ברוח ואח"כ חלה משלים, ומפרש בירושלמי (ה"ב) ברוח ואח"כ חלה משלים דו יכול לומר לך אלו גבאי היהיות לא אבאשת אמר ר' חנינא אפילו על קדמתה היא חלה ואחר כך ברוח משלים דו יכול לומר לך אלו הוית גבאי נשימת בפרייע. הוא קמ"ל מבצר הוא דלא ליבצער הא בצר ליה מחר מינא וכור' אי קשיא ליא למא ט"ז סלעים, חמיש סלעים מכל מין ומין למה לי, איכא למימר מלטה אגב אורחיה קמ"ל דמחמש סלעים שבפדיין הבן גמר לה, ו"י"מ דאי אמר ט"ז סלעים הוה אמיןא לכתחילה נמי ליבצער מחר מינא וליטפי מחדרא קמ"ל לכתחילה חמש מכל מין ומין, וטעמא משום דרבי מאיר שדי ריקם אבל חד מנייהו אלמא לכתחילה חמש מכל מין ומין, ולא משמע לנו מראמرين הא בצר ליה מחר מינא וטפי ליה מחר מינא לית לנו בה, אלמא לא איכפת לנו כלל מdalא אמר יצא, ועוד דלרבנן לא בעין שישלש לו ורבי מאיר לא פליג עלייהו אלא בחודא אדם כן היה להם לפреш כן. ומניין לרבות כל דבר ת"ל אשר ברוך ה' אלהיך. ואי

הנזכר כלל, ר' ז"ח ז"ל היה אומר שלא אמרו חכמים להזכיר אף למי שלידתו בקדושה אלא במלוה שגמל לו אביו חסד להלוותו ואיןו בדין שיטל רעה תחת טובה לפיכך יחויר לבניו, אבל בפקודון לא אלא אם רצה איינו מוחזר כדברא.

ואחרים אמרו בהורתו ולידתו שלא בקדושה יחויר ואם לא יחויר אין רוח חכמים נוחה הימנו משום דדמי לנכרי יורש את אביו ועוד שמא יחויר לסתורו, אבל הורתו שלא בקדושה לא יחויר שאין חוששין שמא יחויר לסתורו לאחר שלידתו בקדושה והיינו ברייתא קמיהה, ואע"ג דעתינו בה שנתגיירו בניו עמו دمشע לבארה ההורתו ולידתו שלא בקדושה, לאו דוקא, שהרי לדברין משנתינו שבמסכת שביעית בהורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה ואפי' הци כתני שנתגיירו בניו עמו, אלא מי או את לך למיimer לאו דוקא עמו, לדין נמי לאו דוקא, אלא כיון שהוא גורם עמו קרי לה, ואדרבה לשנא דמתני דיקא טפי מדבריתא, וזה הפירוש היה נכון אלא שהקדימו בಗמ' לומר כאן שההורתו ולידתו שלא בקדושה, והיה להם להקדים ולומר כאן שההורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה שהוא תירוצה של ברייתא קמיהה דעתינו אין רוח חכמים נוחה הימנו ומהו יש שלא הקפידו בדבר ובמסכת סוכה בפרק הישן (כ"ו א') גבי היישן בתפליו אחת מהם, ולאחר בפרק האיש מקדש (מ"ח ב') אחרת גבי התקדשי לי בכוס והכפי מה שפירשו בה ר' ז"ח ור' ז"ל.

והנוסחאות שכתוב בהן שההורתו ולידתו בקדושה שבוש הוא, שאם כן מן התורה הוא יורשו שהרי הוא כישראל לכל דבריו, ועוד דתנייא (ב"ק ק"ט ב') ואם אין לאיש גואל איש אתה צריך לחזור עליו אם יש לו גואלים, כלומר אם נולדו לו בניס אחר שנתגייר, שבגוז הגור הכתוב מדבר.

ותמהני למה אין רוח חכמים נוחה הימנו אם רצה להחויר למה לא יחויר שהרי רשאי ליווק בנכסיו, ור' ז"ל פירש כלומר אין חכמים מוחזקין לו טובה שלא הצריכו לכך, ואין זה נכון שבעל מקום שאמיר אין רוח חכמים נוחה הימנו לא שיחזקינו לו טובה בלבד אלא שמחזקין לו רעה אותה שאמרו (שם צ"ד ב') הגולן ומליו בראיבית שהחויר אין מקבלין מהם והמקבל מהם אין רוח חכמים נוחה הימנו וחנייא נמי (ב"מ מ"ח א') כל החודר בו אין רוח חכמים נוחה הימנו שמחזקין לו רעה משום מחוסרי אמנה, ואפשר מפני שהוא משווה אותו לישראל עצני שאמרו (סנהדרין ע"ו ב') והחויר אבידה לגוי עליו הכתוב אומר למען ספות הרוח את הצמאה וגורה.

דף י"ח ע"ב. כך כתוב בכל הנוסחאות שלא עבר עליהן קולמוסן של מגיה ספרים, וזה היא גרסתו של ר' ז"ח ז"ל ב傍רו בה כיון שפירש טליתו עליה שוכ איננו רשאי למוכרה דברי רבוי אליעזר ובב' עקיבא אומר ב傍רו בה כיון שבגד בה שוכ איננו רשאי למוכרה במאי קמיפלאג' ובב' אליעזר סבר אם למקרא, וראיתי לרבותינו הצרפתים ז"ל שפירשו והאי מקרא ומסורת לאו בתיבת בגדו הוא אלא בתיבת לא שכתב אלף ונקרוא וי"ו, זאת השמועה לא נתברורה אצל לא כפי גירסת רשי' ז"ל ופירושו ולא כפי גירסת ר' ז"ל ופירושו, גם לא

קשה ולייהו צאן גורן ויקב פרט ואשר ברכך כלל. ונעשה כלל מוסף על הפרט ואיתרכו فهو כל מיili. אכן למיימר העניך תעניק סמיך וכל ופרט וכל הוא, ואהנו הנך פרטיא לאתומי כספים או פרדות דאי מדינה תרווייהו ממעטינן לנו, ורש"י ז"ל גריס גורן ויקב למה לי למר למצווי כספים ולמר לעוטוי פרדות משמע דאתו מדינה, ואפשר מאחר שישנן בכלל ברכה כלל אהין.

ע"ב. שדה אהזה נמי מהאי טעמא הוא דקמה לייה לתנא. אי קשיא ולימא שכן קם תחת אביו לירושה וקודם לאח כדרכיבי קראי, אכן למיימר מוקדם לא פרלינן אלא דברים של זה שאין נהגין בזה כלל קא אמרין. ואילו למיימר חדדא מניאו קامر ולא קא לאייה, דירושה נמי לא קאי אمسקנא דמהאי טעמא קמא ליה לתנא משום דאיין יבום אלא במקומות שאין בין דאלו מקראי שלא בסדרן כתיבי למתר, ובפי' השמועה שכbris פרק יש נוחלין (ק"ח ב') מתברר זה ומפורש אצלינו עיין שם.

ה"ג והוא אכן תנן רוח חכמים נוחה הימנו. ותמהני על מה שתוב בנוסחאות והא תניא שהרי משנתנו היא בסוף מסכת שביעית.

לא קשיא כאן בהורתו ולידתו שלא בקדושה כאן שההורתו ולידתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה. וכן כתוב בכל הנוסחאות והיא גרטן של רשי' ור' ז"ל. וכי' כשההורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה רוח חכמים נוחה הימנו. ואילו דקשייא ליה הא דאמירין בכבא בתרא (קמ"ט א') באיסור גיורא דהוו ליה תירסר אלפי זוזי כי רבא ורב מריה ברא ההורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה הוה אמר רבא היכי קני להו רב מריה להנץ זוזי וכי' מתקיף לה רב איקא ברא דרב מריה אמר לודוי איסור דהנץ זוזי דרב מריה נינהו וליקנינהו ניהלה באודיתא אדהכלி והכי נפק אודיתא מכ' איסור איקפדי רבא אמר קא מגMRI טענתא לאינשי ומפסדי לי, ואי ס"ד המחויר רוח חכמים נוחה הימנו אמר לא הווי מוחזר, ויש מישתירץ דעתו של רבא היה להחויר במצב חכמים ולא מהמת הקנהה ולפיכך הקפיד, ותירוץ זה אין רוח חכמים נוחה הימנו, דהא אמר מגMRI טענתא לאינשי ומפסדו לי, ואחרים השיבו כי כתני רוח חכמים נוחה הימנו לומר לך שם רצה מוחזר ולא הקפידו חכמים בדבר כמו שהקפידו במני שההורתו ולידתו שלא בקדושה שאם החויר אין רוח חכמים נוחה הימנו, גם זה אינו נכון, שהרי שניינו בסוף מסכת שביעית המחויר חוב בשבעית רוח חכמים נוחה הימנו הולה מן הגור שנתגיירו בניו עמו לא יחויר לבניו ואם החויר רוח חכמים נוחה הימנו כלו המטלטלין נקנין במסיכה כל המקאים את דברו רוח חכמים נוחה הימנו כדרתニア בפרק הזזה (מ"ח א') אלמא מכל רוח חכמים נוחה הימנו אתה שומע שם לא עשה כן אין רוח חכמים נוחה הימנו אתה שומע שם לא בן נכרי הבא על בת ישראל הוה וקייל' (יבמות מה א') הولد כשר הלך ישראל גמור מעיקרו הוא ואינו ראוי לירוש את

אבל במשכנון דידה ע"פ שהיא [נ"א: שהוא] קונה משכונן אמנם דודה אלולה שהוא מוחל לה ולאו אגוף משכונן לפי שף היא יש לה בו קניון הגוף קמ"ל, והאי נמי משכונן דידה הוא שהרי האב הוא שמקדשה ומשכונן של גופה שלו הוא, ועכשו כشمקדשה ויצאה משפחותה הר' האב זוכה בה למצוותה ולמעשה ידיה נמצאת שוה מקדרשה ממנו בחזרה המשכונן שלו, ואת"ל עוד נישואין עושה ואין האב זוכה בה לעולם, מ"מ היא זוכה במשכונן עצמה מחמת האב והוא"ל כאשר שאמורה תן זכות שיש לך במשכונני לפולני ואתקדרש אני לך, ומהעשה ידיה לבעל דרכנן הוא, ומיהו הא איפשר תירוץין עושה.

ומיהא שמעין במשכונן דאחרים בין שמשכוננו בשעת הלואתו בין שמשכוננו שלא בשעת הלואתו מקודשת, וקני ליה כדרכי יצחק דאי לא קני ליה אינה מקודשת, דהה היא גופא משכונן שמשכוננו בשעת הלואתו הוא ואמר ר' יוסי בר' יהודה מקודשת, ואע"ג דарамין בעלמא (ב"מ פ"ב א') אימור דשמעת ליה לר' יצחק משכוננו שלא בשעת הלואתו משכוננו בשעת הלואתו מי אמר, לומר לך ולא שמעין ליה בהדריא אבל אפשר שנייהם שווים ובשניהם הוא אומר שקונה משכונן, והשתא ניחא הא דגריטין פרק השולח (לי"ז א') המלה על המשכונן אין משפטין ואוקימנא משום דרי יצחק והثم משכוננו בשעת הלואתו הוא בדקתי מלזה על המשכונן וכדרמרין פרק השוכר את האומניין (פ' ב') ושם מפורש אצלנו, ואפשר דמשום הכי אמר רב נחמן הכא במלזה שיש עליה משכונן מקודשת מדורבי יוסי,داولו מדר' יצחק לא שמעין מיניה אלא משכוננו שלא בשעת הלואתו ואילו מדר' יוסי בר' יהודה אלו למדרדים אף"י משכוננו בשעת הלואתו.

דף כ' ע"ב. או דילמא לקולא אמרין לחומרא לא אמרין. פרשי ז"ל דගאות החצאיין יש בה להקל ולהחמיר כדרלמן והיכא דהויא קולא לדידיה אמרין דנגאל והיכא דהויא חומרא לדידיה אמרין דאיינו נגאל, כגלי קרא גבי השביח והכסיף דזולין לקולא. ואינו מחורר לי דאי גמרין ג"ש ע"כ בין לקולא בין לחומרא גמרין כי התם ואין גזירה שוה לחצאיין, ואי לא גמרין ג"ש הוה ליה למימר מאי טעם לא גמרין לה, אי נמי הוה ליה למימר היכא דגלי גלי היכא דלא גלי לא גלי כדרמרין لكمן, ומשמע דהכி פירושא או דילמא כי גמרין שום ג"ש הנី מיili להקל על העבר שמצוינו שהקילה התורה עליון, אבל ג"ש זו שהיא להחמיר עלין לא גמרין לה, והוה סבירא ליה דכל זמן שאחה מונען מגלאול עצמו לחצאיין אתה מהחמיר עליון ע"פ שאפשר שתהא מקל עליו בדמי פדרינו כדרלמן, והאי דלא אמר או דילמא היכי דגלי גלי היכא דלא גלי לא גלי, משום דעריפא מינה קאמר דאפי' למסקנא דילמן דאפי' היכא דלא גלי גלי מיתינן לה הכא לא אמרין, ואמר ליה איינו נגאל דגלי ביה קרא נגאל כולו ולא חצינו. ואתי אבוי ואמר כי אמרת נגאל לחצאיין משכחת לה לקולא ומשכחת לה לחומרא וכיוון שכן בדיון לומר שלא יגאל לחצאיין מגוז". כיוון שם נגאל לחצאיין נמי פעמים הוא חומרא. ולאחר מכן מאי דקס"ד דרכ הונא בר

בשם עניין, ונדריך אני לעשות לי רב בזה או יערה עליינו רוח ממרום. אנו ההפכו

דף י"ט ע"א. איש פרט לקטן, פירוש הר"א אב ב"ד ז"ל פחות מבן תשע שנים ויום אחד ולפטור את האשה שאין ביאתו ביאה, והראב"ד ז"ל השיב אם כן הוה ליה לאיפלוני ולמיתני בדידה יכול שניי מוציא א"פ בן תשע תלמוד לומר ואיש, בדקתי בתורת הגדים ואיש אשר ישכב את האשה שכבתו רוע איש פרט לקטן יכול שניי מוציא א"פ בן תשע שנים ויום אחד תלמוד לומר ואיש,ותניא נמי התם איש כי יצא מכאן מוציא א"פ בן תשע שנים ויום אחד תלמוד לומר ואיש, לפיכך פ"ד דבפתחה מבן 3007020101000000 י"ג שנים ויום אחד קאמירין ולפטור את הקטן עצמו, והוא לפטור את הקטן פשיטה, אכן למיר ס"א בעיריות ליחיב שכבר נהנה ומאחר שביאתו ביאה נהנה יהא חיב, צריכא, ואני מהוו, והפי' הראשון הוא נכוון, ואע"ג דלא קתני הכא או יכול שניי מוציא א"פ בן תשע שנים ויום אחד, דכללו מתניתא לאו בחדא מחתינהו, דהכא איצטריך לדודש אשר ינאנך את אשת איש פרט לאשת קטן ומשום הכא לא פlige למייניג בדידה יכול שניי מוציא, וחאנכי התם והוא הדין להכא, ומיהו הא קשיא דכין דסיפה בגין תשע שנים רישא נמי משמע בגין תשע, ואילא למיר גבי ביאה של עיריות לא מיקרי קטן אלא פחות מבן תשע, וגבי בית קידושין מיקרי קטן כל זמן שלא הגיע לכלל שנויותיו ויביא שתי שعروת השורי קטן הוא לכל קניין [נ"א: עניין], והדבר ידוע מקומות אחרים ולא הוצרך לפреш כאן.

ורב נחמן בר יצחק אמר אפי' תימא לקידושין ניתנו. פ"י ונפקא מינה למוכרה לשפחות אחר אישות, ושאנכי הכא דאמר וחמנא והפה וגזירות הכתוב היא שם אין ביום כדי לעשות עמו שוה פרוטה הר' הוא כמו שיצאו של ולא יעדה ששוב אינו מייעדה, וטעמא דרבבי יוסי דאמר מקודשת לשני לאו משום דברעין שהיא מופהה, דהא כיוון דמורדה דמעות הראשונות לקידושין ניתנו ע"פ שנתכללו בהן היא שחמקדשת, אלא מסברא דנספה נפקא לה דלאו כאותר לה מעכשו דמי, אי נמי קראי ממשעי ליה הכא דכתיב יעדנה להבא משמע, וקשיא לי למאן דאמר לאו לקידושין ניתנו היכי תניא لكمן مثل לאומר לאשה הר' את מקודשת לי לאחר שלשים, והרי לא קדרה מעחה כלל ולא נתן לאביה כלום אלא בתורת שפחות, אכן למיר התם ר' יוסי הוא דקאמר فهو לרבען, לדידכו דקא אמריתו אם רצה ליעד מייעד אי אפשר, שאפי' נתן לה בתורת קידושין איינו אלא כאומר לאחר שלשים יומם שאם בא אחר וקורשה מקודשת לשני ולא זכותה בה תורה מעכשו, והא דאקשין נמי בקמיהה משל למאן וכו', אלכא דמאן דאמר לאו לקידושין ניתנו קאמירין האי לשנה, אבל אליבא דמ"ד לקידושין ניתנו לא הוה לנו למperf

אלא מאירך בראיתא דקלמן, ומיהו לכ"ע משל לרבען הוא. המקדש במלזה שיש עליה משכונן מקודשת מדר' יוסי בר' יהודה. אכן דקשיא ליה מדרבי יצחק נמי מקודשת, אכן למיר ס"א במשכונן דאחרים מקודשת מדר' יצחק,

שקדום שנטగ'ירה מעכה אמה כלב שלם ילה לדוד את תמר, ואני מחוור שמאחר שעשה לה כדורך האמור בפרשנה גירות היא ויש לו ליקוחין בה לאסור בתה לאחיה.

ושמעתי שר'ת זיל אמר שבאה ראשונה מותר לבא עליה קודם גירות כלל שלא דברה תורה אלא כנגד יציר הרע ובאה שנייה לאחר כל מה שאמור בפרשה, וזה שחקלו בגמרא בין באיה לשנה, ומה שאמרו שלא ילחצנה במלחמה לומר שלא יכעול ושינה, ויש לפרש במלחמה אסור לומר כל ומין שהם במחנה בעניין ולא יראה בן ערות דבר ומשחכיא לכתו באיה ראשונה מותר קודם גירות, והרב ר' משה הספרדי זיל כתוב ומניין שלא ילחצנה במלחמה שנאמר והבאתה יכנסנה למקום פנוי ואח'כ' יכעול וכן כתוב ואסור לבועל אותה באיה שנייה עד שישנה, ובספר היראים ראייתי שפירוש שלא ילחצנה שלא יבא עליה בעל כרחה אבל מדעתה מותר קודם שנטג'ירה ודוד מדעתה בא עליה ונתקברה מתמר הילך היה מורתה לאמנון, ואית' א'כ' בשדר נבלות הן, כיון שדעתו לגיריה מעתה בשדר חמותות שחותנות הן שלא ישנה נשואין גמורים בגיןה שהוא לאו האמור בתורה לא תחתן, ומורי נר'יו הדרה לי מחלוקת זה בירושלמי, דרגיטין התם פרק בתרא דסנהדרין (מכות פ"ב ה"ז) רב' יוחנן שלח לרבען דחמן תרין מלין אתון אמרין בשם רב' ולית אינון נן, אתון אמרין בשם רב' יפתח תואר לא הותר בה אל עיליה ריאשונה ואני אומר לא בעילה ריאשונה ולא בעילה שנייה אלא לאחר כל המעשים הללו ואחר תבא עליה ובעהה אחר כל המעשים הללו, וגمرا דילן משמע דבר אלה כרוב.

אשת ואפי' אישת איש. קשיא לנו הא למה לי קרא Tipuk לי אין אישות לנכרי כדארמין (סנהדרין נ"ב ב') אשת רעהו פרט לאשת אחרים, וקי"ל בכל דוכתני שאין אישות לנכרי, ואמרין נמי בסנהדרין (פ"ב א') הבא על הנכרת חיב' עליה משם נשג'יז אבל אישות לת' להו, ואפי' **למ"ד** משום נשג'יז מדרבען שב"ד של השמנאי גורו, איכא למימר מפני שאינה מתג'ירות לעולם יפה שלבה אחר בעלה שאינה כורתה ברית אלא למי שעשאה kali ולעלומ לא ישתחח שם ע"ז מפה לגמרי, קמ"ל **דאפי'** הכי בשדר חמותות שחותנות הן ומורתה, אי נמי משום שנג'אי הדרבר ומכוור ביורו הוא לפיך הוצרך הכתוב להתייה, אבל בספר יראים ראיית דע"ג **דמעטינהו** קראו ממיתה מאיסורה דאוריתא לא מיעטינהו בעניין שאמרו ביבמות (צד ב') גבי חמוט לאחר מיתה, ואני נכון כלל שאמcn מצינו אישות לנכרי והוא אמרין בסנהדרין דלית להו אישות כלל אפי' למיגור עלייה משום אישות דרבנן, ואמרין בוגיטין (כ"ג ב') דעכו"ם ליתנהו בתורת גיטין וקדושים וכו' וא"כ הרי ישן בתורת קידושין **אע"פ** שאין חיבורן עליהם מיתה.

דף כ"ב ע"ב מתני' בחזקה. פי' נראה לי שאין חזקת עבדים אלא לפי מה שהם, כגון שהגענו מגעלו וככל אלו המזוכרים בגמרה דאיןון שמוסע عبد לרוב, וכן שלוף לי מסנא' ואמטינינו לגו בתיאי שימוש עבדות הוא כדארמין (כתובות צ"ז)

חינה שאיה קולא כשהאתה אומר נגאל לחצאן, ומפני כך לא אמרacci כשיינו נגאל לחצאן משכחת לה לקולא ומשכחת לה לחומרא ואמר כשתמצא לומר נגאל, מפני שהוא נחכין להשיכ על מי שאמר נגאל לחצאן מפני שהוא קולא, וauseפ' שזה בכלל זה, תשפ' לו אותו לשון עצמו שהוא מшиб עליון, ו'ם או דילמא לקולא אמרין בחומרא לא אמרין, כלומר זו והג'ש של גאולתו גאולתו דעבד ושדה אהווה, להקל על שדה אהווה נאמרה בחשיבותה והכסף כשם שאתה מיקל בעבד כדיאתה במסכת ערין (ל' א) ולא נאמרה להחמיר על העבד שהתורה מקילה עליון מזכיב עמק עמוק במאלך ובמשתה.

הא דארמין במקדריש שדה אהווה דנגאל לחצאן. אי קשיא הא דארמין בערכין (כ"ה א') אמר הריני נוthen דבר שנה בשנה אין שומעין לו, לא קשיא התם שאני שהרי לשנה הבאה משועבד הוא בשעבונו הראשון ואני גואלה עד שיגאלנו להוציאו מרשותו לכולם כמה שיפדה לא יחוור לשעבונו, הראב"ד זיל.

דף כ"א ע"ב. ביבול דכתיב ועبدو לעולם עד עולמו של יובל. לאו דוקא דהא לאו מהכא נפקא אלא מרכתי ובשתם איש אל אהוותו, אלא כיון שפירוש עולם עולמו של יובלauseפ' שהרואה ממוקם אחר היא מייחי לה כדי להקל עליוו, ואפשר שעל הדרך הו נאמרו אותן שכתחתי בריש פרקין ספר כורתה ואין דבר אחר כורתה, כלומר שכך למדנו ממקום אחר מה שכתוב וכותב לה ולא שהוא עיקר תלמודו של דבר.

מרצע גדול נראה שהוא גס ונעשה נקב רחוב כמלא קרשינה, ועלה אמרין כיון מרצען גדול משמע לפיכך היה יונון ברובי דורש שאין רוצען אלא במילת, שallow בגובה של אוון כיון מרצען גדול הוא נפסל כדתנן (בכwoות לי' א') נקבה אוון כמלא כדרשנה, ובירושלמי (ה'ב) אמרו וירצע מן הסחוס פחות מכראשינה שלא לידי בראשינה, ויבא לידי בראשינה, התורה אמרה ושב לאחוותו בעינו, ופירשו בדורו 30.07.2018 תקופה נפקה שהרואה רצעה אפי' פחהותה שאנו אמורים שי אפשר שהתייה התורה רצעה בדורו מכרשינה מן הסחוס, לפי שיש לחוש לכל נקב של ברול שמא יגדל הנקב והוא הכרשינה ויעשה בעל מום.

נראת שרש' זיל מפרש שיפת תואר אסור לבא עליה כלל עד שיעשה לה כל המעשים האמורים בתורה ואעפ"כ בשדר חמותות שחותנות היא השורי בע"כ מתגיית, והא דארמין בכיה ראשונה כ"ע לא פליגין, לא שיש בה חילוק כלל בין באיה ראשונה לבאה שנייה, אלא לפ' שכך נתקדרה דעתו ואין יצרו מתגבר עליו כל כך, ופירש כל היכא דקראיינה ביה והבאתה אל תוך ביתך כלומר שמוטר לקיימה לבית שהיא אשתו, קריינא ביה וראית כלומר מורתה בכיה ראשונה, ופרש' זיל שלא ילחצנה במלחמה שלא יבא עליה, וקשיא לנו דהא אמרין בסנהדרין פרק כהן גדול בעניין חמר שאמרו לו לאמןון כי לא ימנני מפרק דכת יפת תואר היהת די ס"ד בת נישואין אחותה מי שRIA לה ואי ס"ד לאחר שנטג'ירה, אחותה מי שRIA לה שהרי ליקוחין יש לו בה ואעפ' שגירותה בע"כ, והרב זיל נזהר בזה ש, ופירש